

หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรท้องถิ่น

พุทธศักราช ๒๕๖๗

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐)

โรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๑

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศโรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง)
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง)
หลักสูตรท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๗
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐)

ด้วยโรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) กำหนดองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าตามเป้าหมายที่กำหนดได้เป็นอย่างดี โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามเจตนารมณ์ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน มีบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบด้านงบประมาณของสถานศึกษา ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น

ทั้งนี้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงนามรับรองการใช้หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) หลักสูตรท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๗ และให้ถือใช้บริหารงานโรงเรียนได้ เมื่อวันที่ ๓๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายสุปรีชา งามผิว)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง)

(นางอรอนงค์ สังฆะสา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปะทิว
(บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง)

คำนำ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลักสูตรท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) เล่มนี้ ได้จัดทำขึ้นโดย ยึดตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลักสูตรท้องถิ่น ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งมีรายละเอียดของหลักสูตร คือ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิสัยทัศน์ ทำให้ต้องเรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรียนรู้ อะไรในหลักสูตรท้องถิ่น คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางโครงสร้างการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้าง รายวิชา การวัดและประเมินผลและอภิธานศัพท์

หลักสูตรสถานศึกษานี้มีรายละเอียดและเนื้อหาสาระสำคัญเพียงพอที่สามารถจะนำไปใช้ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ให้บรรลุเป้าหมายตาม มาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลักสูตร ท้องถิ่น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) กำหนดไว้

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
ความนำ.....	๑
โครงสร้างเวลาเรียน.....	๓
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน.....	๔
คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	๕
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ หลักสูตรท้องถิ่น	๘
วิสัยทัศน์	๘
ทำไมต้องเรียนหลักสูตรท้องถิ่น	๙
เรียนรู้อะไรในหลักสูตรท้องถิ่น	๑๐
คุณภาพผู้เรียน	๑๑
คำอธิบายหลักสูตรท้องถิ่น	๑๔
คำอธิบายรายวิชา	๑๕
โครงการสร้างการเรียนรู้	๓๓
กรอบสาระการเรียนรู้	๓๔
แผนการวัดผลประเมินผล	๓๕
อภิธานศัพท์	๖๖
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ	๖๗
คณะผู้จัดทำ	๗๐

ความนำ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) หลักสูตรท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ สมรรถนะ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

๒. เป็นหลักสูตรที่สร้างโอกาส ความเสมอภาคและเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย และเป็นการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

๓. เป็นหลักสูตรที่ยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาระบบวัดประเมินผลฐานสมรรถนะสู่การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับอนาคต

๔. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา การจัดการเรียนรู้ และสภาพความต้องการของท้องถิ่น

๕. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนา Soft Power

๖. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ ประสบการณ์เพื่อความเป็นเลิศและความมั่นคงของชีวิต ส่งเสริมให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข”

วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรม สู่โรงเรียนคุณภาพ สสวท. มีสมรรถนะทางภาษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล สานสัมพันธ์ชุมชน บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ (Mission)

๑. จัดทำและพัฒนามาตรฐานของสถานศึกษาและมีการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการจัดการศึกษา

๒. พัฒนาหลักสูตรและการสอนของโรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่โรงเรียนคุณภาพ สสวท.

๓. พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสู่โรงเรียนมาตรฐาน

๔. พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะทางวิชาการ ทักษะชีวิต มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ ๒๑

๕. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามสายงาน มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาอย่างมืออาชีพ

๖. โรงเรียนจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างยั่งยืน

๗. พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีทักษะในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย

๘. พัฒนาอาคารสถานที่ให้มีความร่มรื่นสวยงาม น่าอยู่น่าเรียน เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างมีคุณภาพและปลอดภัย เป็นแหล่งเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๙. พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

๑๐. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับชุมชน ภาศึเครือข่าย และผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เป้าหมาย (Goal)

๑. โรงเรียนมีมาตรฐานสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๒. โรงเรียนมีหลักสูตรและการสอนที่สนองต่อการเตรียมความพร้อมโรงเรียนคุณภาพ สสวท.

๓. พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสู่โรงเรียนมาตรฐาน

๔. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะทางวิชาการ ทักษะชีวิต มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในศตวรรษที่ ๒๑

๕. ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนดและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

๖. ผู้เรียน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข ด้วยวิถีแห่งพุทธ มีทักษะในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย

๗. โรงเรียนมีอาคารสถานที่ที่มีความร่มรื่นสวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและปลอดภัย เป็นแหล่งเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๘. โรงเรียนมีการพัฒนา สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษา ที่มีความทันสมัย สอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

๙. ชุมชน ภาศึเครือข่าย และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

วิชาการดี มีคุณธรรม นำเทคโนโลยี

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

ยิ้มง่าย ทักทาย ไหว้สวย

โครงสร้างเวลาเรียน

โรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๗
ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป. ๑	ป. ๒	ป. ๓	ป. ๔	ป. ๕	ป. ๖
● กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
คณิตศาสตร์	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐
ประวัติศาสตร์	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
สุขศึกษาและพลศึกษา	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
ศิลปะ	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
การงานอาชีพ	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
ภาษาต่างประเทศ	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๘๐	๘๐	๘๐
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐
รายวิชาเพิ่มเติม						
ภาษาอังกฤษ	๘๐	๘๐	๘๐	๔๐	๔๐	๔๐
วิทยาศาสตร์				๔๐	๔๐	๔๐
ภาษาจีน	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
การป้องกันการทุจริต						๔๐
รวมเวลาเรียน (เพิ่มเติม)	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๖๐
รวมเวลาเรียน	๙๖๐	๙๖๐	๙๖๐	๙๖๐	๙๖๐	๑,๐๐๐
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชั่วโมง/ปี					

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๗ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะ เป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ดำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ผู้ที่รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติมีความสามัคคีปรองดอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ตัวชี้วัด

- ๑.๑ เป็นพลเมืองดีของชาติ
- ๑.๒ ดำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย
- ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักศาสนา
- ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์สุจริต

ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้องประพฤติ ตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต คือ ผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

ตัวชี้วัด

- ๒.๑ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งกาย วาจา ใจ
- ๒.๒ ประพฤติตรงตามเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกายวาจา ใจ

๓. มีวินัย

มีวินัย หมายถึงคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปกติวินัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตัวชี้วัด

- ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายาม ในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่าง

สม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็น องค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตัวชี้วัด

๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕. อยู่อย่างพอเพียง

อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิต อย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผน ป้องกันความเสี่ยงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัด

๕.๑ ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

๕.๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ผู้ที่มีมุ่งมั่นในการทำงาน คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายด้วยความเพียรพยายาม มุ่งเทกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จ ลุล่วง ตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

ตัวชี้วัด

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การทำงาน

๖.๒ ทำงานด้วย ความเพียรพยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. รักความเป็นไทย

รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าร่วม อนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ผู้ที่รักความเป็นไทย คือ ผู้ที่มีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญู กตเวที ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวชี้วัด

๗.๑ ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูกตเวที

๗.๒ เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๗.๓ อนุรักษ์ และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

๘. จิตสาธารณะ

มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

ผู้ที่มีจิตสาธารณะ คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนร่วม เข้าใจ เห็นในผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยร่างกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์ สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ตัวชี้วัด

๘.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐)

หลักสูตรท้องถิ่น

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา และวัฒนธรรมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ของโรงเรียนอนุบาลปะทิว(บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) และชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้สู่มาตรฐานสากล เน้นพื้นฐานการประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิดแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี มีทักษะชีวิต ยึดมั่นในประชาธิปไตย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสาธารณะ มุ่งทำประโยชน์ สร้างสิ่งดีงามให้แก่สังคม และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ทำไมต้องเรียนหลักสูตรท้องถิ่น

ความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรระดับท้องถิ่นจะต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรม ให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัย ในศิลปะวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๗ ระบุว่า กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา ๓๙ ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๕ ระบุไว้ว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะที่เป็นโรงเรียน มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมาตรา ๓๗ ให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่น และมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ในการบริหารและจัดการศึกษาและพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๒) อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกันกับสถานศึกษา

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๔๔ ข้อ ๕ ระบุว่าให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา” อยู่ภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และข้อ ๖ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๖. วางแผนดำเนินงานวิชาการกำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรระดับสถานศึกษา และแนวการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่น

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๔๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา นอกจากต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดความรู้คู่คุณธรรมแล้วยังจะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองในท้องถิ่น เรียนรู้สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต ภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ตลอดจนให้มีความรัก ความผูกพัน และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในสังคม สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงต้องตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวนี้ รวมทั้ง จะต้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน สามารถนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง

เรียนรู้อะไรในหลักสูตรท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินงานจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง ทั้งด้านความสำคัญ ประวัติความเป็นมา สภาพภูมิประเทศภูมิอากาศ สภาพเศรษฐกิจ สังคม วิถีการดำรงชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ฯลฯ ตลอดจนสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมนั้นๆ อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความผูกพัน มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ยินดีที่จะร่วมสืบสาน พัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นนั้น มีข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

ภารกิจสำคัญในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีหน้าที่ในการจัดทำนโยบาย และจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นโดยกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนรักประเทศชาติ รักท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์ สร้างสิ่งดีงามให้สังคม มีจิตสำนึกการอนุรักษ์ ภาษาไทยศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปใช้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุตามจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

- มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง
- มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ
- มีความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีตมีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ข้อคิดเกี่ยวกับ รายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการ เศรษฐกิจพอเพียง
- รู้และเข้าใจในแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

- มีความรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทาง กายภาพ สังคมประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมือง การปกครอง และสภาพเศรษฐกิจโดยเน้น ความเป็นประเทศไทย
- มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอน ของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น
- ปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น ตนเอง มากยิ่งขึ้น
- สามารถเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่างๆของประเทศไทยกับประเทศเพื่อน บ้าน ได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจใน ภูมิภาค ชีวโลกตะวันออกและตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมจากอดีต สู่ปัจจุบัน

การดำเนินงานระดับสถานศึกษาสถานศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่จะต้องนำกรอบ สารการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้จัดทำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง เกิดความรัก ความผูกพัน และมีความภาคภูมิใจใน ท้องถิ่นสถานศึกษาจึงต้องนำกรอบการเรียนรู้ท้องถิ่น มาจัดทำ รายละเอียดของเนื้อหาองค์ ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพของชุมชนนั้นๆแนวทางการ ดำเนินงาน

๑. ควรดำเนินงานในรูปคณะกรรมการระดับสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ครูผู้บริหารผู้นำทางศาสนา ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลาย เพื่อจะได้ร่วมกันพิจารณาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสภาพของชุมชน ตามกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดไว้

๒. วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนด เพื่อจะได้ทราบถึงขอบข่ายในการกำหนดรายละเอียดของเนื้อหา องค์ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของสถานศึกษาซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้

๓. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงจุดเน้น หรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ และการจัดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ว่าควรอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ใด ชั้นปีใด เป็นรายวิชาพื้นฐาน หรือรายวิชาที่ต้องการเรียนเพิ่มเติม และควรจะมีเนื้อหามากน้อยอย่างไร ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้

๔. ศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๕. จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา เมื่อคณะกรรมการได้วิเคราะห์/สังเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ชุมชน และวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จากนั้นจึงร่วมกันพิจารณากำหนดเนื้อหาองค์ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ให้สอดคล้องกับบริบท จุดเน้นของสถานศึกษาและสภาพชุมชนซึ่งอาจจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเป็นช่วงชั้น หรือเป็นชั้นปีก็ได้การนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนนั้น สถานศึกษาหรือครูผู้สอนสามารถนำไปวางแผนจัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดโดยครูผู้สอนสามารถดำเนินการได้หลายลักษณะเช่น

- จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม ครูผู้สอนอาจจัดทำรายวิชาที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน หรือรายวิชาที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมของสถานศึกษานั้นๆ ก็ได้ ในการจัดทำครูผู้สอนอาจปรับปรุงพัฒนารายวิชาที่มีอยู่เดิม หรือจัดเป็นรายวิชาใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับชั้นนั้นๆ

- ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเสริมหรือบูรณาการ ในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับชั้นนั้นๆ ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนอาจเชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือนำนักเรียนออกไปเรียนรู้สภาพจริงในท้องถิ่น ก็จะทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นนี้ ครูผู้สอนอาจพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์หรือจัดทำสื่อประกอบการเรียนรู้อื่นๆ ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า หรือเรียนรู้ด้วยตนเองก็ได้ เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จแล้ว ครูผู้สอนควรประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา รวมทั้งควรปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

คำอธิบาย

หลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนอนุบาลปะทิว(บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ (แบบบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้)

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของอำเภอปะทิว ลักษณะรูปแบบศิลปกรรม วัดเขาเจดีย์ ศึกษาแหล่งเรียนรู้ ข้าวเหลืองปะทิว และเกี่ยวกับลักษณะและประโยชน์ของตำนาน เรื่องเล่าในเขตพื้นที่อำเภอปะทิวที่สำคัญมากกว่า ๑๐๐ ปี ศึกษาประวัติความเป็นมาของทะเลในอำเภอปะทิว และศิลปะการแสดงพื้นบ้านหนังตะลุง โดยใช้กระบวนการทำงานอย่างมีระบบ เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการทำงานแล้วนำมาวิเคราะห์ วางแผน ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะ มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน ตระหนักในคุณค่าประวัติความเป็นมา ลักษณะรูปแบบศิลปกรรม ประเพณีและวัฒนธรรม ค่านิยมและความเชื่อในท้องถิ่น

ผลการเรียนรู้

๑. อธิบายความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของอำเภอปะทิวได้
๒. อธิบายความรู้เกี่ยวกับลักษณะรูปแบบศิลปกรรมของอำเภอปะทิว (วัดเขาเจดีย์) ได้
๓. อธิบายความรู้เกี่ยวกับลักษณะสำคัญของแหล่งเรียนรู้ในชุมชนข้าวเหลืองปะทิว (ตำบลบางสน) ได้
๔. อธิบายความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวัดถ้ำเขาพลู และค้างแว่น (ตำบลชุมโค) ได้
๕. มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งที่ท่องเที่ยวหาดทุ่งวัวแล่น (ตำบลสะพลี) ได้
๖. เห็นคุณค่าของศิลปะการแสดงพื้นบ้านหนังตะลุง มโนราห์ และเพลงพื้นบ้าน
๗. ผู้เรียนเห็นความสำคัญของค่านิยม การประกอบอาชีพ และความเชื่อในท้องถิ่น

รวม ๗ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส๑๑๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล อภิปราย ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ เบื้องต้นของศาสนา ประโยชน์ ประวัติ ศาสนาของศาสนา สรุปใจความสำคัญของคัมภีร์ ความคิดหลักของศาสนา สรุปหลักจริยธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ วิธีปฏิบัติ การใช้ภาษาเกี่ยวกับศาสนพิธี พิธีกรรมในวันสำคัญ ฝึกปฏิบัติการบริหารจัดการ การเจริญปัญญาเบื้องต้น เปรียบเทียบ การทำความดี ปฏิบัติตนตามคำแนะนำ รวบรวมขั้นตอน ของศาสนพิธี คุณลักษณะของการเป็นพลเมืองดีในสังคม ประชาธิปไตยมีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ความเสียสละ การเคารพสิทธิและหน้าที่ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นการแก้ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว กฎ กติกา ความหมาย ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ ประโยชน์ของรายรับ-รายจ่าย ต้นทุนผลประโยชน์ที่ได้รับทรัพยากรในท้องถิ่น ระบบเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพของครอบครัวและชุมชน การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ในชีวิตประจำวัน จำแนกสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ระบุความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศ ของสิ่งต่าง ๆ ใช้แผนผังแสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในห้องเรียน สังเกตและบอกการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน บอกสิ่งแวดล้อมที่เกิดตามธรรมชาติที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ สังเกตและเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมเพื่อการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมที่บ้านและห้องเรียน

โดยใช้กระบวนการทางสังคม กระบวนการสืบค้น กระบวนการกลุ่มและกระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่มกระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการทางภูมิศาสตร์ กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ใช้ทักษะทางภูมิศาสตร์ด้านการสังเกต การแปลความข้อมูลทางภูมิศาสตร์ รวมถึงทักษะด้านการสื่อสาร

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	๑๖ ตัวชี้วัด	ส ๑.๑	ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓
		ส ๑.๒	ป.๑/๑ ป.๑/๒
		ส ๒.๑	ป.๑/๑ ป.๑/๒
		ส ๒.๒	ป.๑/๑ ป.๑/๒
		ส ๓.๑	ป.๑/๑
		ส ๓.๒	ป.๑/๑

ตัวชี้วัดปลายทาง	๗ ตัวชี้วัด	ส ๕.๑	ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓ ป.๑/๔
		ส ๕.๒	ป.๑/๒
		ส ๑.๑	ป.๑/๔
		ส ๑.๒	ป.๑/๓
		ส ๒.๒	ป.๑/๓
		ส ๓.๑	ป.๑/๒ ป.๑/๓
		ส ๕.๒	ป.๑/๑ ป.๑/๓

รวม ๒๓ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๑๒๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า การรวบรวมข้อมูล อภิปราย ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ เบื้องต้นของศาสนา ประวัติศาสนา ศาสนาของศาสนา คัมภีร์ และการใช้ภาษาของศาสนา รวบรวม หลักจริยธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียน และชุมชน หลักปฏิบัติการอยู่ร่วมกัน อย่างเป็นสุข ศาสนพิธี และพิธีกรรมในวันสำคัญของศาสนา การบริหารจัดการ การเจริญปัญญาเบื้องต้น การทำความดีของบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน การปฏิบัติตามคำแนะนำเกี่ยวกับศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม การเป็นพลเมืองดี ในสังคมประชาธิปไตย การยอมรับ การเคารพสิทธิ และ หน้าที่ของตนเอง เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว สิทธิของบุคคลที่พึงได้รับการคุ้มครอง การขัดเกลา ของสังคม ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่น ความสัมพันธ์ของ สมาชิกในครอบครัว บทบาทหน้าที่ของตนเอง การแก้ปัญหาความขัดแย้ง ข้อตกลง กฎ กติกา ระเบียบในโรงเรียน ความหมาย และความสำคัญของรัฐธรรมนูญ ประโยชน์ของรายรับ-รายจ่ายของ ครอบครัว ตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสม เศรษฐกิจพอเพียง อาชีพของชุมชน การซื้อขาย แลกเปลี่ยน สินค้าและบริการ ประโยชน์ของธนาคาร ภาษีที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน ระบุสิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างโรงเรียนกับบ้าน ระบุตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพ ของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในแผนผัง แผนที่ รูปถ่าย และลูกโลก สังเกตและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ อธิบายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น จำแนกและใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดไปที่ใช้แล้วหมดไปและสร้าง ทดแทนขึ้นใหม่ได้อย่างคุ้มค่า อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มีส่วน ร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

โดยใช้กระบวนการสังคม กระบวนการสืบค้น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา ใน การระบุตำแหน่งอย่างง่ายและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในลูกโลก แผนที่ แผนผัง และภาพถ่าย อธิบายความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ อธิบาย ความสำคัญและคุณค่าของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม แยกแยะการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดไปและใช้แล้วไม่หมดไปอย่างคุ้มค่า อธิบายความสัมพันธ์ของฤดูกาล กับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มีส่วนร่วมในการฟื้นฟู ปรับปรุง สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	๑๘ ตัวชี้วัด	ส ๑.๑	ป.๒/๑ ป.๒/๒ ป.๒/๓ ป.๒/๖ ป.๒/๗
---------------------	--------------	-------	-------------------------------

ส ๑.๒	ป.๒/๑
-------	-------

ส ๒.๑	ป.๒/๒ ป.๒/๔
-------	-------------

ส ๒.๒	ป.๒/๑ ป.๒/๒
-------	-------------

ส ๓.๑	ป.๒/๑ ป.๒/๒ ป.๒/๓
-------	-------------------

ส ๓.๒	ป.๒/๑
-------	-------

ส ๕.๑	ป.๒/๒ ป.๒/๓
-------	-------------

ส ๕.๒	ป.๒/๑ ป.๒/๒
-------	-------------

ตัวชี้วัดปลายทาง	๑๐ ตัวชี้วัด	ส ๑.๑	ป.๒/๔ ป.๒/๕
------------------	--------------	-------	-------------

ส ๑.๒	ป.๒/๒
-------	-------

ส ๒.๑	ป.๒/๑ ป.๒/๓
-------	-------------

ส ๓.๑	ป.๒/๔
-------	-------

ส ๓.๒	ป.๒/๒
-------	-------

ส ๕.๑	ป.๒/๑
-------	-------

ส ๕.๒	ป.๒/๓ ป.๒/๔
-------	-------------

รวม ๒๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๑๓๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล อภิปราย แสดงความคิดเห็น สรุปใจความสำคัญ ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบของศาสนา ประโยชน์ ประวัติศาสตร์ของศาสนา ภาษา ที่ใช้ใน คัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ หลักจริยธรรมในการพัฒนาตน การบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียน วิถีปฏิบัติเกี่ยวกับ ศาสนพิธี พิธีกรรมในวันสำคัญของศาสนา การบริหารจัดการ การเจริญปัญญา สติ สัมปชัญญะ ความรำลึกได้ ความรู้ตัว ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน ศิลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม การเป็นพลเมืองดีในสังคม ประชาธิปไตย การเคารพสิทธิและหน้าที่ของ ตนเอง บทบาทสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ สถานภาพ สิทธิของบุคคลที่พึงได้รับการคุ้มครอง การขัดเกลาของสังคม ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี การอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ของท้องถิ่น การสร้างชาติ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง กฎ กติกา ระเบียบในชุมชน ความสำคัญของกฎหมาย รัฐธรรมนูญ รายรับ-รายจ่าย ผลประโยชน์ที่ผู้บริโภคได้รับการตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสม ระบบ เศรษฐกิจพอเพียง อาชีพในชุมชนการแลกเปลี่ยน สินค้าและบริการความสำคัญของธนาคาร ภาษาที่ เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน สืบหาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในโรงเรียนและชุมชนโดยใช้แผนผัง แผนที่ และรูปถ่าย เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง วางแผนผังเพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งของ สถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของชุมชนใน อดีตกับปัจจุบัน อธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในการสนองความ ต้องการพื้นฐานของมนุษย์ และการประกอบอาชีพ อธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดมลพิษโดยมนุษย์ อธิบาย ความแตกต่างของลักษณะเมืองและชนบท อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับ การดำเนินชีวิตของคนในชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญ สถานการณ์และแก้ปัญหาในการสืบหาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในโรงเรียนและชุมชน อธิบายการใช้ ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในการประกอบอาชีพ รวมถึงสาเหตุที่ทำให้เกิด มลพิษโดยมนุษย์

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	๒๓ ตัวชี้วัด	ส ๑.๑	ป.๓/๑ ป.๓/๓ ป.๓/๔ ป.๓/๖ ป.๓/๗
---------------------	--------------	-------	-------------------------------

ส ๑.๒	ป.๓/๑ ป.๓/๓
-------	-------------

ส ๒.๑	ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๔
-------	-------------------

ส ๒.๒	ป.๓/๑ ป.๓/๒
-------	-------------

ส ๓.๑	ป.๓/๑ ป.๓/๓
-------	-------------

ส ๓.๒	ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓
-------	-------------------

ส ๕.๑	ป.๓/๑
-------	-------

ส ๕.๒	ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๔ ป.๓/๕
-------	-------------------------------

ตัวชี้วัดปลายทาง	๘ ตัวชี้วัด	ส ๑.๑	ป.๓/๒ ป.๓/๕
------------------	-------------	-------	-------------

ส ๑.๒	ป.๓/๒
-------	-------

ส ๒.๑	ป.๓/๑
-------	-------

ส ๒.๒	ป.๓/๓
-------	-------

ส ๓.๑	ป.๓/๒
-------	-------

ส ๕.๑	ป.๓/๒
-------	-------

ส ๕.๒	ป.๓/๖
-------	-------

รวม ๓๑ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๑๔๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า อภิปราย ชักถาม แสดงความคิดเห็น รวบรวมข้อมูล สืบค้น ข้อมูลสรุป
ใจความสำคัญเกี่ยวกับความสำคัญทางศาสนา และศาสดาของศาสนาพุทธ คัมภีร์ทางศาสนาที่ตนนับ
ถือ หลักธรรมของศาสนา การบริหารจัดการและเจริญปัญญา ชื่นชมการทำความดีของบุคคลากรในสังคม
แปลความหมายในคัมภีร์ ศาสนาที่ตนนับถือ เสนอแนวทางการกระทำของตนเองและผู้อื่นในฐานะ
พลเมืองดีของสังคม สิทธิเด็ก เพื่อป้องกันตัวเองและสังคม เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรม
ในท้องถิ่นการยอมรับคุณค่าของกันและกัน การรวมกลุ่มทั้งภาครัฐและเอกชน ชื่นชมการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การรวมกลุ่มภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนา
ท้องถิ่น อำนาจอธิปไตย ปฏิบัติตามกฎหมายในชีวิตประจำวัน วิเคราะห์ ผู้ผลิต ผู้บริโภค วิธีการของ
เศรษฐกิจ การหารายได้ การออม การลงทุน ผลผลิตทางด้านเศรษฐกิจ การตลาด การธนาคาร
สถาบันการเงินอื่น ๆ ภาษีที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน การพึ่งพา การแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ
สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพในจังหวัดของตน ด้วยแผนที่และรูปถ่าย ระบุแหล่ง
ทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย อธิบายลักษณะทางกายภาพที่
ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อ
การดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจาก
การเปลี่ยนแปลง นำเสนอแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด

โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญ
สถานการณ์และแก้ปัญหา มาใช้ในการสืบค้น อธิบาย และวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางกายภาพ
สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตน เพื่อให้เกิด
ความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ
สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๒๐ ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๖ ป.๔/๗ ป.๔/๘

ส ๑.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๒

ส ๒.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๔

ส ๒.๒ ป.๔/๒

ส ๓.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒

ส ๓.๒ ป.๔/๒

ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓

ส ๕.๒ ป.๔/๒

ตัวชี้วัดปลายทาง ๑๐ ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๕

ส ๑.๒ ป.๔/๓

ส ๒.๑ ป.๔/๕

ส ๒.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓

ส ๓.๑ ป.๔/๓

ส ๓.๒ ป.๔/๑

ส ๕.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๓

รวม ๓๐ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๑๕๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๘๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ อภิปราย สนทนาซักถาม แสดงความคิดเห็น รวบรวมข้อมูล สืบค้นข้อมูล สรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องราวพื้นฐานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความสำคัญขอ ศาสนา ศาสดา และคัมภีร์ทางศาสนาที่ตนนับถือ หลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อเข้าใจในการ พัฒนาดน และสังคมความหมาย การบริหารจัดการ และเจริญปัญญา ขึ้นชมการทำความดีของตนเองและ บุคคลในสังคม และแนวปฏิบัติในการขึ้นชม การทำความดีของบุคคลสำคัญกลุ่มเพื่อน ประโยชน์ของ การบริหารจัดการและเจริญปัญญาของศาสนาที่ตนนับถือ กระบวนการประชาธิปไตยในการทำงาน ร่วมกันในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน การปฏิบัติตน ตามสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพในฐานะพลเมืองดีของ ประเทศ การดำเนินชีวิต ความแตกต่างของวัฒนธรรมในกลุ่มคนในภูมิภาค การปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขโครงสร้างการปกครองประเทศ ซึ่งมีทั้งส่วนกลาง ส่วน ภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่าง คนกับการปกครองประเทศ ความสำคัญ ในกฎหมายในชีวิตประจำวัน หน้าที่ของผู้ผลิตและผู้บริโภค ความหมายของระบบสินเชื่อ ผลดีผลเสีย ต่อภาวะ การเงิน การเลือกของผู้บริโภค ผลกระทบต่อทรัพยากรที่มีอยู่ ระบบสหกรณ์ การบริหาร ทางด้านเศรษฐกิจ บทบาทการใช้เงินในท้องถิ่นการบริการต่างๆ ของธนาคารและสถาบันการเงินใน ต่างประเทศ ผู้บริโภค ผู้ยืมและนักธุรกิจ การจัดหาแหล่งรายได้ของรัฐ ความเชี่ยวชาญ ขำนาญด้าน จำนวนปริมาณสินค้ารวมทั้งที่ผลิตการซื้อมาทางเศรษฐกิจ สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทาง กายภาพในภูมิภาคของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย และที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญใน จังหวัด วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของ ประชากรในภูมิภาคของตน วิเคราะห์อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนิน ชีวิตในภูมิภาคของตน นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและทำลายสิ่งแวดล้อมและ เสนอแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน

โดยใช้กระบวนการปฏิบัติและคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม การเผชิญสถานการณ์และ แก้ปัญหา ในการสืบค้น อธิบาย และวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางกายภาพ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติที่ส่งผลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคของตน

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	๑๗ ตัวชี้วัด	ส ๑.๑	ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๔ ป.๕/๖
---------------------	--------------	-------	-------------------------------

	ส ๑.๒	ป.๕/๑ ป.๕/๓
--	-------	-------------

	ส ๒.๑	ป.๕/๒ ป.๕/๓
--	-------	-------------

	ส ๒.๒	ป.๕/๑ ป.๕/๒
--	-------	-------------

	ส ๓.๑	ป.๕/๑ ป.๕/๓
--	-------	-------------

	ส ๓.๒	ป.๕/๑
--	-------	-------

	ส ๕.๑	ป.๕/๑ ป.๕/๒
--	-------	-------------

	ส ๕.๒	ป.๕/๑
--	-------	-------

ตัวชี้วัดปลายทาง	๑๐ ตัวชี้วัด	ส ๑.๑	ป.๕/๕ ป.๕/๗
------------------	--------------	-------	-------------

	ส ๑.๒	ป.๕/๒
--	-------	-------

	ส ๒.๑	ป.๕/๑ ป.๕/๔
--	-------	-------------

	ส ๒.๒	ป.๕/๓
--	-------	-------

	ส ๓.๑	ป.๕/๒
--	-------	-------

	ส ๓.๒	ป.๕/๒
--	-------	-------

	ส ๕.๒	ป.๕/๒ ป.๕/๓
--	-------	-------------

รวม ๒๗ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๑๖๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๘๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ อภิปราย สนทนา ซักถาม แสดงความคิดเห็น รวบรวม ข้อมูลสืบค้น ข้อมูลความสำคัญหลักธรรมพระรัตนตรัย ไตรสิกขา หลักธรรมโอวาท ๓ การทำความดี ของบุคคลในประเทศ การสวดมนต์ แผ่เมตตาของศาสนาที่ตนนับถือ สรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับพุทธ ประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขารจนถึงสังเขปนิยสถาน ประวัติศาสดา ข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่อง เล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ศาสนพิธี สถานที่ในศาสนสถาน ศาสนิกชนที่ดี ประโยชน์ของการเข้าร่วม ในศาสนพิธี พิธีกรรม กิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา การบริหารจัดการและเจริญปัญญาวันสำคัญทาง ศาสนา การกระทำที่แสดงถึงคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย สิทธิเด็กที่พึง ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิมนุษยชน บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง บรรทัดฐานทางสังคม และวัฒนธรรม สัญลักษณ์ เอกลักษณ์ ค่านิยมประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น อำนาจอธิปไตยและการ มีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย กฎหมายในชีวิตประจำวัน การเลือกใช้ทรัพยากรที่มี ผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม การเพิ่มรายได้เงินออมจากการลงทุน สิทธิและการคุ้มครองผู้บริโภค เศรษฐกิจพอเพียง ระบบสหกรณ์ การบริหาร ด้านการผลิต และการพึ่งพาทางเศรษฐกิจ บทบาท การใช้เงินและการบริการด้านการเงินต่างประเทศ การจัดเก็บภาษี การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพของประเทศไทยด้วยแผนที่รูปถ่ายทางอากาศและภาพ จากดาวเทียม อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติในประเทศไทยเพื่อ เตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคมในประเทศไทย วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทยใน อดีตกับปัจจุบันและผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจาก การรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและเสนอแนวทางในการจัดการที่ยั่งยืนในประเทศไทย

โดยใช้กระบวนการปฏิบัติและคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม การเผชิญสถานการณ์และ แก้ปัญหาในการสืบค้น อธิบาย และวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย ลักษณะกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคม การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทยทั้งในอดีตกับปัจจุบัน

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๒๐ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑	ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓ ป.๖/๔ ป.๖/๖
ส ๑.๒	ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๔
ส ๒.๑	ป.๖/๑ ป.๖/๒ ป.๖/๓ ป.๖/๕
ส ๒.๒	ป.๖/๑ ป.๖/๓
ส ๓.๑	ป.๖/๑ ป.๖/๒
ส ๓.๒	ป.๖/๒
ส ๕.๑	ป.๖/๑ ป.๖/๒
ส ๕.๒	ป.๖/๒

ตัวชี้วัดปลายทาง ๑๑ ตัวชี้วัด

ส ๑.๑	ป.๖/๕ ป.๖/๗ ป.๖/๘ ป.๖/๙
ส ๑.๒	ป.๖/๓
ส ๒.๑	ป.๖/๔
ส ๒.๒	ป.๖/๒
ส ๓.๑	ป.๖/๓
ส ๓.๒	ป.๖/๑
ส ๕.๒	ป.๖/๑ ป.๖/๓

รวม ๓๑ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๑๑๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า การบอกวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวันเวลาที่เกิดขึ้น และบอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยสอบถามผู้เกี่ยวข้อง บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเองกับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย บอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน และอธิบายความหมาย ความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน พร้อมทั้งระบุสิ่งที่ตนรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	๖ ตัวชี้วัด	ส ๔.๑	ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓
		ส ๔.๒	ป.๑/๑
		ส ๔.๓	ป.๑/๑ ป.๑/๒
ตัวชี้วัดปลายทาง	๒ ตัวชี้วัด	ส ๔.๒	ป.๑/๒
		ส ๔.๓	ป.๑/๓

รวม ๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๑๒๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๒
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า การใช้คำระบุเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตของตนเองโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชนของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน และระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ พร้อมยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์

โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	๔ ตัวชี้วัด	ส ๔.๑	ป.๒/๑ ป.๒/๒
		ส ๔.๒	ป.๒/๑
		ส ๔.๓	ป.๒/๑
ตัวชี้วัดปลายทาง	๒ ตัวชี้วัด	ส ๔.๒	ป.๒/๒
		ส ๔.๓	ป.๒/๒

รวม ๖ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๑๓๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๓
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์การเทียบศักราชที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของชุมชน สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน และเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ รวมทั้งระบุพระนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันโดยสังเขป พร้อมทั้งบอกวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ

โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	๖ ตัวชี้วัด	ส ๔.๑	ป.๓/๑ ป.๓/๒
		ส ๔.๒	ป.๓/๑ ป.๓/๒
		ส ๔.๓	ป.๓/๑ ป.๓/๒
ตัวชี้วัดปลายทาง	๒ ตัวชี้วัด	ส ๔.๒	ป.๓/๓
		ส ๔.๓	ป.๓/๓

รวม ๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๑๔๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๔
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์เกณฑ์การนับช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษและสหัสวรรษ อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติ วิเคราะห์แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่นและการตั้งหลักแหล่ง และพัฒนาการของมนุษย์ ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์ พร้อมทั้งยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทยและอธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจและควรคุณค่าแก่การอนุรักษ์

โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	๖ ตัวชี้วัด	ส ๔.๑	ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓
		ส ๔.๒	ป.๔/๒
		ส ๔.๓	ป.๔/๒ ป.๔/๓
ตัวชี้วัดปลายทาง	๒ ตัวชี้วัด	ส ๔.๒	ป.๔/๑
		ส ๔.๓	ป.๔/๑

รวม ๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

๓๑๕๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๕
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ อย่างมีเหตุผล อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบัน โดยสังเขป และอธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา – ธนบุรี ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ การปกครอง ของอาณาจักรอยุธยา รวมถึงบอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยา – ธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ พร้อมทั้งอธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจควรค่าแก่การอนุรักษ์

โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	๕ ตัวชี้วัด	ส ๔.๑	ป.๕/๓
		ส ๔.๒	ป.๕/๑
		ส ๔.๓	ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๔
ตัวชี้วัดปลายทาง	๔ ตัวชี้วัด	ส ๔.๑	ป.๕/๑ ป.๕/๒
		ส ๔.๒	ป.๕/๒
		ส ๔.๓	ป.๕/๑

รวม ๙ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส๑๖๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๒
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ อภิปราย ความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ และนำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต รวมทั้งสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป และอธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ พร้อมทั้งยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญ ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ ที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	๔ ตัวชี้วัด	ส ๔.๑	ป.๖/๑
		ส ๔.๒	ป.๖/๒
		ส ๔.๓	ป.๖/๓ ป.๖/๔
ตัวชี้วัดปลายทาง	๔ ตัวชี้วัด	ส ๔.๑	ป.๖/๒
		ส ๔.๒	ป.๖/๑
		ส ๔.๓	ป.๖/๑ ป.๖/๒

รวม ๘ ตัวชี้วัด

โครงสร้างการจัดการเรียนรู้
หลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนอนุบาลปะทิว(บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖
(แบบบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้)

หัวข้อ การ เรียนรู้	กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้	สาระสำคัญ
๑.	ท้องถิ่นของเรา (ประวัติความเป็นมาและ ความสำคัญของอำเภอปะทิว)	- ศึกษาประวัติความเป็นมา อำเภอปะทิว - ค่างแว่นถิ่นใต้
๒.	สถานที่สำคัญในท้องถิ่น	- วัดเขาเจดีย์ - วัดถ้ำเขาพลู - หาดทุ่งวัวแล่น
๓.	ทรัพยากรในท้องถิ่น	- ลักษณะและประโยชน์ของข้าวเหลืองปะทิว - ทรัพยากรที่มีอยู่ในป่าโกงกาง
๔.	อาชีพในท้องถิ่น	- การประกอบอาชีพในท้องถิ่น - ข้าวเหลืองปะทิว
๕.	ศิลปะการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่น	- ประวัติความเป็นมาของหนังตะลุง - ประวัติความเป็นมาของมโนราห์ - ประวัติความเป็นมาของเพลงพื้นบ้าน

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ป.๑-๖)
โรงเรียนโรงเรียนอนุบาลปะทิว(บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง)
พุทธศักราช ๒๕๖๗

หน่วยที่ ๑ ท้องถิ่นของเรา

หน่วยที่ ๒ สถานที่สำคัญและบุคคลสำคัญในท้องถิ่น

หน่วยที่ ๓ ทรัพยากรในท้องถิ่น

หน่วยที่ ๔ อาชีพในท้องถิ่น

หน่วยที่ ๕ ศิลปะการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่น

แผนการวัดผลประเมินผล หลักสูตรท้องถิ่น
โรงเรียนอนุบาลปะทิว(บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖
(แบบบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	มาตรฐาน มาตรฐานและ ตัวชี้วัด	จำนวน ชั่วโมง ๒๐	คะแนน				รวม คะแนน แต่ละ หน่วย
				K		P	A	
				กลาง	ปลาย			
				๓๐	๓๐	๒๐	๒๐	
ท้องถิ่นของเรา (ประวัติความเป็นมาและ ความสำคัญของ อำเภอปะทิว)	- ศึกษาประวัติความเป็นมา อำเภอปะทิว - ค่างแว่นถิ่นใต้	ส ๕.๒ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ป.๔/๓	๔	๑๐		๔	๔	๑๘
สถานที่สำคัญ ในท้องถิ่น	- วัดเขาเจดีย์ - วัดถ้ำเขาพลู - หาดทุ่งวัวแล่น	ส ๔.๓ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๔ ส ๕.๒ ป.๕/๑	๓	๑๐		๓	๓	๑๖
ทรัพยากรใน ท้องถิ่น	- ลักษณะและประโยชน์ของข้าว เหลืองปะทิว - ทรัพยากรที่มีอยู่ในป่าโกงกาง	ส ๕.๒ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ป.๔/๓	๔	๑๐		๔	๔	๑๘
อาชีพในท้องถิ่น	- การประกอบอาชีพในท้องถิ่น - ข้าวเหลืองปะทิว	ส ๔.๓ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๔ ส ๕.๒ ป.๕/๑	๕		๑๕	๕	๕	๒๕
ศิลปะการแสดง พื้นบ้านในท้องถิ่น	- ประวัติความเป็นมาของหนัง ตะลุง - ประวัติความเป็นมาของมโนราห์ - ประวัติความเป็นมาของเพลง พื้นบ้าน	ส ๕.๒ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ป.๔/๓	๔		๑๕	๔	๔	๒๓
สอบวัดผลกลางภาค/ปลายภาค								
รวม			๒๐	๓๐	๓๐	๒๐	๒๐	๑๐๐

หน่วยที่ ๑ ท้องถิ่นของเรา

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ศึกษาประวัติความเป็นมา อำเภอปะทิว
- ค่างแว่นถิ่นใต้

สุขศึกษา พลศึกษา

มาตรฐาน พ ๔.๑ เห็นคุณค่า และมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกัน
โรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- การละเล่นในท้องถิ่น
- กีฬาพื้นบ้าน

หน่วยที่ ๑ ท้องถิ่นของเรา

๑.๑ คำขวัญ

๑.๒ อาณาเขต

๑.๓ สถานที่ตั้ง

อำเภอบึงมะลิมีพื้นที่ประมาณ ๗๗๙.๙๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๘๗,๕๕๐ ไร่ ที่ว่าการอำเภอบึงมะลิตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๗ บ้านบางสน ตำบลบางสน โดยเส้นทางคมนาคมจากตัวอำเภอบึงมะลิถึงจังหวัดชุมพร ทางรถไฟมีระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร และทางรถยนต์สามารถเดินทางได้ ๒ เส้นทางคือ

ถนนสายปะทิว – ท่าแซะ - ชุมพร ระยะทางรวม ๕๘ กิโลเมตร

ถนนสายปะทิว – สะพลี - ชุมพร ระยะทางรวม ๓๐ กิโลเมตร

ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครระยะทางประมาณ ๕๐๐ กิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อดังนี้คือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภوتاแซะ จังหวัดชุมพร

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร

๑.๔ สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ

เป็นพื้นที่ราบระหว่างภูเขา ภูเขาหินและเนินเขาเป็นจำนวนมาก พื้นที่เหมาะแก่การทำสิกรรม มีการทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมันและสวนผลไม้ต่างๆ นอกจากนี้อำเภอบึงมะลิ ยังมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๘๐ กิโลเมตร ประชาชนริมชายฝั่งประกอบอาชีพประมงขนาดเล็กอีกอาชีพหนึ่ง

สภาพภูมิอากาศทั่วไป อำเภอบึงมะลิ มีอากาศชุ่มชื้น มีฝนตกชุกเกือบตลอดทั้งปี และมีฤดูฝนยาวนาน จากเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ฤดูร้อน อากาศไม่ร้อนจัด ส่วนในฤดูหนาวมีเพียงอากาศเย็นเท่านั้น โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๗ องศาเซลเซียส

๑.๕ การปกครองและประชากร

อำเภอบึงมะลิแบ่งออกเป็น ๗ ตำบล ๗๕ หมู่บ้าน หลังคาเรือน ๑๘,๘๙๒ หลัง ประชากร ๔๖,๒๒๕ คน (ประชากรกลางปี ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓) เพศชาย ๒๒,๕๐๖ คน เพศหญิง ๒๓,๗๑๙ คน ความหนาแน่นประชากร ๕๙ คนต่อตารางกิโลเมตร

๑.๖ สภาพทางเศรษฐกิจ/การประกอบอาชีพ

อำเภอบึงมะลิ เป็นอำเภอที่มีแนวชายฝั่งทะเลทอดตัวยาวตลอดทางด้านตะวันออกของอำเภอ และภูมิประเทศส่วนใหญ่เหมาะแก่การเพาะปลูก อาชีพที่สำคัญ ได้แก่ การปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน สวนผลไม้ และการประมง

๑.๗ การคมนาคมและขนส่ง

- ทางรถยนต์
- ทางรถไฟ
- ทางเครื่องบิน

๑.๘ การศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา (สพฐ.)	๓๐	แห่ง
โรงเรียนมัธยมศึกษา	๒	แห่ง
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	๑	แห่ง

๑.๙ เขตการปกครอง

การปกครองส่วนภูมิภาค อำเภอปะทิวแบ่งการปกครองออกเป็น ๗ ตำบล ๗๕ หมู่บ้าน

ตารางที่ ๑ การปกครองของอำเภอปะทิว จำแนกตามตำบล หมู่บ้าน และระยะห่างจากอำเภอ

ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน ประชากร	จำนวน หลังคาเรือน	ระยะห่าง จากอำเภอ
บางสน	๘	๔,๗๘๑	๒,๐๕๗	๕ กม.
ทะเลทรัพย์	๘	๔,๙๘๘	๑,๘๙๔	๑๐ กม.
สะพลี	๑๑	๗,๙๙๒	๒,๕๖๒	๑๒ กม.
ชุมโค	๑๔	๑๐,๕๑๑	๔,๔๕๑	๑๒ กม.
ดอนยาง	๑๖	๘,๘๐๕	๒,๑๘๔	๓๐ กม.
ปากคลอง	๗	๔,๔๓๐	๑,๕๘๔	๓๐ กม.
เขาไชยราช	๑๑	๔,๗๘๑	๒,๐๘๖	๓๕ กม.
รวม	๗๕	๔๖,๒๒๕	๑๖,๘๐๘	-

ที่มา : งานข้อมูลข่าวสาร อำเภอปะทิว(ประชากรกลางปี ณ วันที่ ๑กรกฎาคม ๒๕๖๕)

การปกครองส่วนท้องถิ่น

- เทศบาลตำบล จำนวน ๖ แห่ง คือ เทศบาลตำบลปะทิว , เทศบาลตำบลบางสน , เทศบาลตำบลมาบอำมฤต , เทศบาลตำบลสะพลี , เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ และเทศบาลตำบลชุมโค

- องค์การบริหารส่วนตำบล ๔ แห่ง คือ อบต.สะพลี , อบต.ปากคลอง , อบต.ดอนยางและ อบต.เขาไชยราช

๑.๑๐ ข้อมูลศาสนา

วัด/สำนักสงฆ์	๒๔	แห่ง
โบสถ์คริสต์	๒	แห่ง
มัสยิด	๒	แห่ง

ประวัติความเป็นมาของอำเภอปะทิว

ประวัติอำเภอปะทิว

อำเภอปะทิว เดิมเป็นเมืองขนาดเล็ก ซึ่งกล่าวถึงมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เมืองชุมพร (ชุมพร) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรนครศรีธรรมราชและเป็นส่วนแคบที่สุดอยู่ที่บ้านท่าข้าม อำเภอท่าแซะ เมืองปะทิวเป็นทางผ่านไปท่ามาหาหินของชนเมืองจากตะวันตก ซึ่งเป็นพื้นที่สูงไปทางตะวันออกสู่ทะเลที่เรียกว่า ปากทิว หรือ ปะทิว

เมืองปะทิวมีแหล่งชุมชนอยู่บริเวณคอนตาเถร คอนยายซี คอนตะเคียน บ้านห้วยอน และบ้านเกาะ หรือเกาะชะอ้อมมีตำนานเล่าขานที่มาของคำว่า "ปะทิว" ดังนี้

1. พระยาเพชรคำแหงสงคราม เจ้าเมืองชุมพร ได้มีความวิตกอยู่เสมอว่า เมืองชุมพรเป็นเมืองหน้าด่านของหัวเมืองปักษ์ใต้ พม่ายกทัพมารบกวณอยู่เสมอ ๆ บางครั้งก็สู้รบกับพม่าได้แต่บางครั้งก็พ่ายแพ้ต้องทนทุกข์ยากลำบากในการหลบหนี จึงคิดจะสร้างเมืองลับ ๆ ไว้เป็นที่หลบซ่อน จึงได้จัดทหารลงเรือแจว เรือพาย เรือใบ ไปทางทิศตะวันออกถึงปากน้ำชุมพร แล้วเดินเรือทางทะเลไปทางทิศเหนือเพื่อหาที่สร้างเมืองลับใหม่ ใช้เวลาประมาณเดือนเศษ พบอ่าวโค้งเป็นรูปพระจันทร์เสี้ยว จึงได้เรียกอ่าวนี้ว่า "คังหา" (ทุ่งมหาในปัจจุบัน) พอใจมากจึงได้จอดเรือขึ้นฝั่งหาสถานที่ พบทิวทัศน์สวยงามบนฝั่งด้านในทะเลมีเกาะเป็นภูเขาขาว (เกาะเวียง) ได้กำหนดที่สร้างเมืองบริเวณนั้นชื่อว่า "เมืองปะทิว" (ปะ - พบ)

2. คำว่า "ปะทิว" มาจากภาษาเขมร จากคำว่า "ปฐวี" ออกเสียงเร็ว ๆ ตามสำเนียงภาษาถิ่นได้เป็น "ปะทิว" บ้างว่าเพราะมีทิวไม้สวยงามอยู่ชายฝั่งทะเล ล้วนแต่ยังไม่มีน้ำหนักให้พอรับฟังได้ ชื่อปะทิวนี้ น่าจะสัมพันธ์กับชื่อคลองปะทิวซึ่งชาวบ้านออกเสียงว่าคลอง "กะทิว" คำว่า "ปาก" คนชุมพรจะออกเสียงว่า "ปะ" ปากคลองปะทิว จะออกเสียงว่า ปะคลองกะทิว เมื่อใช้นาน ๆ เข้า กร่อนเป็น ปะทิว เช่นในปัจจุบัน

พ.ศ. 2313 - 2339 มีหัวเมืองชื่อ ครุฑ ปกครองเมืองปะทิว ตั้งที่ทำการและบ้านเรือนบริเวณทางใต้ของคอนตาเถรด้านตะวันออกของสำนักงานสหกรณ์การเกษตรในปัจจุบัน อยู่ในเขตพื้นที่หมู่ที่ 7 ตำบลบางสน

พ.ศ. 2340 - 2375 หัวเมืองยิ่งปกครองเมืองปะทิวต่อจากหัวเมืองครุฑตั้งที่ทำการ (หลา) ศาลา และบ้านเรือนอยู่ที่บ้านเกาะ ซึ่งชุดโดยแรงงานทาส กว้าง 3 วา ล้อมรอบพื้นที่ 5 ไร่ ปัจจุบันเรียก เกาะชะอ้อม อยู่ในหมู่ 2 ตำบลทะเลทรัพย์

พ.ศ. 2376 - 2384 หัวเมืองพร้อมปกครองเมืองปะทิวต่อจากหัวเมืองยิ่งตั้งที่ทำการอยู่ที่บริเวณหลังสำนักงานสหกรณ์การเกษตรหรือบริเวณนี้เรียกว่า คอนยายซี

พ. ศ. 2384 – 2438 พระปะทิวขุนทองปกครองเมืองปะทิวต่อจากหัวเมืองพร้อมตั้งบ้านเรือน (ศาลว่าการ) อยู่บริเวณบ้านฉาง บ้านนาโหนด หมู่ที่ 5 ท่าเสม็ด ตำบลดอนยาง พ. ศ. 2439 ทางราชการประกาศเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นรูปมณฑลเทศาภิบาลยุบเมืองปะทิวเป็นอำเภอปะทิว

หลวงพรมสุภา จินดาพรหม (ทรัพย์ จินดาพรหม) ซึ่งดำรงตำแหน่งตุลาการ เมืองชุมพร ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอคนแรก (ร. ศ.115) มีศาลว่าการอยู่ที่บ้านท่าเสม็ด ตำบลดอนยาง (ปัจจุบันหมู่ที่ 1 ตำบลปากคลอง) พ. ศ. 2445 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ได้เสด็จออกตรวจราชการภาคใต้ กรมการอำเภอสร้างพลับพลาที่ประทับบริเวณบ้านหน้าค่าย และมีแนวความคิดที่จะย้ายศาลว่าการไปอยู่บริเวณบ้านท่ากรวด ซึ่งบัดนี้อยู่ที่หมู่ที่ 7 ตำบลบางสน ถึงปี พ. ศ. 2472 เกิดพายุพัดใหญ่ที่จังหวัดชุมพร ที่ว่าการอำเภอซึ่งถูกตั้งทำการที่บ้านท่ากรวดก็ถูกพัดลงอีกเป็นค้ำบสอง จึงย้ายที่ทำการอำเภอไปทำงานที่โรงเรียนประชาบาลบ้านบางสน 1 (พิพิธราษฎร์บำรุง) ทางราชการจึงจัดสร้างที่ว่าการอำเภอขึ้นที่บ้านดอนตาเถร ในเขตหมู่ที่ 14 ตำบลบางสน ซึ่งบัดนี้เป็นหมู่ 7 ตำบลบางสน ห่างจากที่ตั้งที่ว่าการอำเภอบ้านท่ากรวดประมาณ 1 กม. สร้างเสร็จในปลายปี พ. ศ. 2473 ทำพิธีเปิดในพิธีในวันที่ 8 มิถุนายน พ. ศ. 2473 ใช้เป็นที่ว่าการอำเภอ

ต่อมาได้มีการสร้างที่ว่าการอำเภอหลังใหม่ เมื่อ พ. ศ. 2532 ถูกพายุไต้ฝุ่นเกย์พัดพังเสียหาย และได้ปรับปรุงใหม่สามารถให้บริการได้ตามที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน (พ. ศ. 2546) คำว่า **ปะทิว** เป็นชื่อเก่าแก่มาแต่ดั้งเดิม ปัจจุบันใช้คำว่า **ปะทิว** ซึ่งตามตัวอักษรไม่มีความหมายและคำแปล แต่ฟังตามสำเนียงภาษาพื้นเมือง พอจะทราบความหมายได้ว่า **ปะทิว** เป็นการเรียกตามสภาพของท้องที่โดยในทะเลหน้าอ่าวทุ่งมหา ตำบลปากคลอง มีเกาะอยู่เรียงรายเป็นแถว เมื่อไปตั้งเมืองในทำเลซึ่งมีสภาพท้องที่รู้จักกันทั่วไป ก็ตั้งชื่อเมืองว่า เมืองปะทิว

อำเภอปะทิว ในปัจจุบัน (พ. ศ. 2550) แบ่งเขตการปกครองเป็น 7 ตำบล คือ ตำบลบางสน ตำบลชุมโค ตำบลดอนยาง ตำบลสะพลี ตำบลปากคลอง ตำบลทะเลทรัพย์ และตำบลเขาไชยราช ซึ่งเป็นตำบลเหนือสุดติดต่อกับอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงนับว่าเป็นประตูเมืองได้อย่างแท้จริง

คำขวัญอำเภอปะทิว

ประตูทักษิณ ถิ่นค่างแว่น แดนหาดทรายงาม
ลือนามปะการัง ชื่อดังเขาเจดีย์

ค่างแว่นถิ่นใต้

ค่างแว่นถิ่นใต้ (ชื่อวิทยาศาสตร์: TRACHYPITHECUS OBSCURUS) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมจำพวกค่าง ลักษณะทั่วไปคล้ายค่างแว่นถิ่นเหนือ (T. PHAYREI) คือ มีวงกลมสีขาวยกเว้นรอบตาเหมือนกับใส่แว่นอันเป็นที่มาของชื่อ มีขนาดของลำตัวยาว ๔๕-๕๗ เซนติเมตร หางยาว ๖๖-๗๘ เซนติเมตร มีน้ำหนัก ๖-๙ กิโลกรัม ค่างโตเต็มวัยมีขนบริเวณด้านหลังสีเทาเข้มเกือบดำ ขนบริเวณด้านข้างใบหน้าบริเวณปลายมือและปลายเท้ามีสีเทาเข้ม โคนขาและโคนแขนด้านนอกเป็นสีเทาจาง ลักษณะสำคัญที่ใช้จำแนกค่างชนิดนี้ คือสีขนหางสีดำ ลูกที่เกิดใหม่สีขนจะเป็นสีทอง

อาศัยอยู่ตามป่าเขาหินปูนที่มีโขดหินสูงชัน นอกจากนี้ยังอาศัยอยู่ตามป่าดงดิบหรือสวนยางพารา พบในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ พม่า, ไทย, มาเลเซีย ในประเทศพม่าพบบริเวณเทือกเขาตะนาวศรีลงไปทางใต้ นอกจากนี้ยังพบตามเกาะต่าง ๆ ในประเทศมาเลเซีย เช่น เกาะลังกาวิเกา ปีนัง ส่วนในประเทศไทยพบได้ที่อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด และเขาล้อมหมวก ใกล้กับอำเภอมะนาว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, อุทยานแห่งชาติตะรุเตาและ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา จังหวัดสตูล, เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี, วัดถ้ำเขาพลู อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร หาดไร่เลย์ จังหวัดกระบี่ เป็นต้น

มักอาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่ มีสมาชิกประมาณ ๔-๓๐ ตัว สามารถอาศัยอยู่ได้ในป่าหลายประเภท ตั้งแต่เทือกเขาสูงจนถึงชายป่าที่ติดริมทะเล โดยมักเข้าไปอาศัยในป่าที่มีต้นไม้สูง กินอาหารมากถึงวันละ ๒ กิโลกรัม เป็นสัตว์ที่ไม่ค่อยคุ้นเคยกับมนุษย์มากนัก มักขี้อายและจะหลบหนีเมื่อพบกับมนุษย์ ในขณะที่ออกหากินเป็นฝูง จะมีอยู่ตัวหนึ่งที่ทำหน้าที่เฝ้าคอยระวังภัยโดยนั่งดูเหตุการณ์บนต้นไม้เงิบ ๆ ค่างแว่นถิ่นใต้ที่อาศัยอยู่บริเวณภาคใต้ของไทยจะมีระยะเวลาออกลูกประมาณเดือนมกราคม-มีนาคม ใช้เวลาตั้งท้องประมาณ ๑๔๐-๑๕๐ วัน

หน่วยที่ ๒ สถานที่สำคัญในท้องถิ่น

ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- วัดเขาเจดีย์
- วัดถ้ำเขาพลู
- หาดทุ่งวัวแล่น

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถ วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ประวัตินุคคลสำคัญของท้องถิ่น

หน่วยที่ ๒ สถานที่สำคัญในท้องถิ่น

ประวัติความเป็นมาของศิลปกรรม วัฒนธรรมประเพณี วัดเขาเจดีย์

วัดเขาเจดีย์ เป็นวัดราษฎร์สังกัดคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย ตั้งอยู่ในตำบลบางสน อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๕๙ ไร่ ๒ งาน

จากคำบอกเล่าสืบทอดกันมาเกี่ยวกับประวัติการสร้างวัดเขาเจดีย์นั้นเล่ากันว่า เจ้าอ้าย เจ้ายี่ เป็นเศรษฐี ๒ พี่น้องได้เล่นสำเภาขนาดใหญ่บรรทุกสิ่งของเครื่องใช้มากมาย พร้อมด้วยเหล่าบริวาร มาจอดเรือที่โคกยายแรม(หน้าวัดสุวรรณารามปัจจุบันนี้) เพื่อหาจอดเขาที่สวยงามสำหรับก่อสร้างเจดีย์ได้พบยอดเขาที่ตั้งเขาเจดีย์จึงได้ให้บ่าวไพร่นำธงขึ้นไปปักบนยอดเขาแล้วทำการก่อสร้างเจดีย์ขึ้นโดยใช้คนยื่นส่งก้อนอิฐที่จะสร้างเจดีย์โดยใช้คนส่งมือต่อมือจากที่เรือจอดบริเวณท่าโคกยายแรมถึงยอดเขาบางกระแสนว่าเจ้าอ้ายพญา และเจ้ายี่พญา ซึ่งมีชีวิตอยู่สมัยต้นกรุงศรีอยุธยาเป็นผู้สร้างโดยอ้างว่าเจ้าอ้ายพญาและเจ้ายี่พญาได้รวบรวมสิ่งของต่างพร้อมด้วยบริวารลงเรือสำเภาเดินทางไปเมืองนครศรีธรรมราชเพื่อสร้างพระบรมธาตุ แต่เมื่อมาถึงเมืองปะทิวได้ทราบข่าวทางนครศรีธรรมราชได้สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้สำรวจยอดเขาบริเวณเมืองปะทิว พบยอดเขายอดหนึ่งที่สวยงามมาก จึงได้สร้างเจดีย์ขึ้นบนยอดเขา เขาภูนี้จึงได้เรียกว่า "เขาเจดีย์"

ตามตำนานพระบรมธาตุนครศรีธรรมราช ได้กล่าวถึง พระยาศรีธรรมโศกราชทำศึกกับ ท้าวอุทอง เจ้ากรุงศรีอยุธยา ต่อมาได้ตกลง เป็นไมตรีต่อกันสถานที่ที่พระยาศรีธรรมโศกราชแห่งนครศรีธรรมราช กับท้าวอุทองมาทำการแบ่งเขตแดนและทำไมตรีต่อกัน บ้างก็ว่าน่าจะเป็นบริเวณตำบลบางสน อำเภอบะพิตัว จังหวัดชุมพรในปัจจุบัน (บ้างก็ว่าอยู่ในเขตอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) บริเวณชายทะเลมีหมู่บ้านที่มีชื่อเรียกจนถึงปัจจุบันว่า บ้านหน้าทับและบริเวณนี้มีเส้นทางที่สามารถเดินทางไปค้าขายติดต่อระหว่างเมืองต่างๆ ในภาคใต้มาช้านานแล้ว เพราะเป็นเส้นทางไปสู่บ้านรับร่อ เมืองท่าแซะ ผ่านไปเมืองกระบุรี สำหรับคำว่ารับร่อนั้นสันนิษฐานว่าน่าจะหมายถึงการที่ทัพท้าวศรีธรรมโศกราชมา รบทัพท้าวอุทองมีเรื่องเล่ากันมาอีกว่า บริเวณตำบลบางสน อำเภอบะพิตัว จังหวัดชุมพร มีวัดโบราณอยู่มากมายแต่ไม่เป็นแบบถาวรเมื่อเมืองร้างก็เสื่อมสลายไปหมด และอาจเป็นไปได้ว่า เขตของอำเภอบะพิตัวเป็นเขตที่ท้าวอุทองและพระยาศรีธรรมโศกราชได้ทำการแบ่งเขต ตามตำนานพระบรมธาตุนครศรีธรรมราชที่กล่าวมา ตั้งตรงแม่น้ำแห่งหนึ่ง ซึ่งดูจะเข้าเค้ากับแม่น้ำบางสนเพราะสมัยก่อนเรือสำเภายาวใหญ่สามารถแล่นมา ได้อย่างสบายและเคยมีผู้พบสมอและโซ่เรือใหญ่ พร้อมกับกระดุกูเรือใหญ่บริเวณตลาดเก่า (สะพานหินเหล็กไฟ) และเมื่อคราวสร้างทางรถไฟก็ยังใช้แม่น้ำเส้นนี้ลำเลียงรางรถไฟมาสู่สถานีรถไฟปะทิวจากตำนานและคำบอกเล่า น่าจะแสดงว่าเมื่อสมัยที่มีการสร้างเจดีย์บริเวณดังกล่าวของอำเภอบะพิตัวคงจะเป็นเมืองอยู่แล้วและคงจะเป็นเมืองทางผ่านในการเดินทัพและการค้าขายรูปแบบศิลปกรรมเจดีย์อยู่บนยอดเขาซึ่งมีลักษณะเป็นลานเรียบ ลักษณะเป็นเจดีย์ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสกว้างยาวด้านละประมาณ ๙ เมตร ฐานยกสูง ๓ ชั้น ย่อมุมไม้สิบสองมีกำแพงแก้วล้อมรอบฐานด้านในกำแพงแก้วเป็นเฉลียงให้เดินทักษิณาวัตรมีบันไดทางขึ้นทางเดียวอยู่ด้านทิศตะวันออกและด้านทิศตะวันตกนี้มีซุ้มมุขประดิษฐานพระพุทธรูปหินทรายสีแดง ปางมารวิชัยเหนือซุ้มมุขเป็นบัวคว่ำบัวหงายรองรับองค์ระฆังกลมขลุ่ย ส่วนยอดเจดีย์หักเนื่องจากถูกขโมยชุดหาสมบัติจนชำรุดทรุดเอียงไป ทางด้านทิศเหนือขององค์เจดีย์ยังปรากฏร่องรอยซากฐานอุโบสถขนาดเล็กย่อม เศษกระเบื้องเชิงชายเป็นรูปเทพพนมกระจาดกระจายอยู่ทั่วไปลักษณะเป็นศิลปกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ปัจจุบันเป็นโบราณสถานที่ชาวอำเภอบะพิตัวให้ความเคารพนับถือมาก กลางเดือน ๕ ของทุกปี ในช่วงเทศกาลสงกรานต์จะมีงานฉลอง มีประชาชนมานมัสการเนื่องแน่นสภาพก่อนการบูรณะชำรุดทรุดโทรมมากยอดเจดีย์ เอียงจากแนวตั้งไปทางด้านทิศเหนือ ประมาณ ๑๕ องศา ต้องใช้ไม้ค้ำยันไว้ให้พังลงมาปัจจุบันได้รับการบูรณะเรียบร้อยแล้ว

ประวัติความเป็นมาของวัดถ้ำเขาพลู และค้างแวนถิ่นใต้

วัดถ้ำเขาพลู

สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ ๓ ตำบลชุมโค อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร วัดถ้ำเขาพลู สังกัดเจ้าคณะสงฆ์มหานิกาย มีที่ดิน ๖๓ ไร่ ๒ งาน ๓๙ ตารางวา บริเวณวัดมีถ้ำเรียกว่า ถ้ำเขาพลู ซึ่งกรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งโบราณคดีได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา พ.ศ.๒๔๙๖

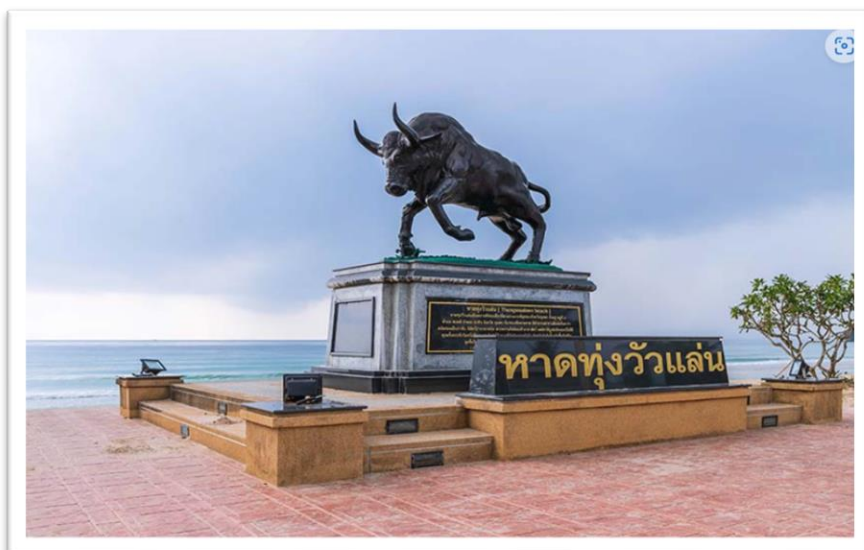
ประวัติความเป็นมาของวัดนั้น ยังไม่สามารถหาข้อมูลที่ชัดเจนมาให้อ่านกันได้ ที่พอหาได้คร่าว ๆ ส่วนหนึ่งคัดลอกมาจาก ประวัติของ หลวงพ่อจิต ปุณฺณสุโร เกจิอาจารย์ชื่อดัง อดีตเจ้าอาวาสวัดถ้ำเขาพลู ความว่า หลวงพ่อจิตได้ออกธุดงค์ เทียบรุก ขมุลไปทางนครศรีธรรมราช ภูเก็ต กระบี่ ชุมพร ระนอง และกลับมาถึงชุมพร ในปี พ.ศ.๒๔๖๖ จนมาเจอถ้ำเขาพลู ต.ชุมโค อ.ปะทิว พบถ้ำเป็นที่สปปายะ(สบาย) มีน้ำใช้ น้ำฉนอยู่บนถ้ำโดยธรรมชาติตกแต่งไว้บริบูรณ์ ภูมิประเทศน่าอยู่หมู่บ้านไม่ไกลไม่ไกล สะดวกในการโคจรบิณฑบาต ผู้คนไม่พลุกพล่านเงียบสงัด เหมาะสำหรับเป็นที่อยู่ปฏิบัติรักษาพรตพรหมจรรย์ (ศีลบริสุทธิ์) ท่านจึงอยู่เจริญสมณธรรมที่วัดถ้ำเขาพลู ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๖๖ ก่อนที่พ่อหลวงจิตจะมาพำนักที่วัดถ้ำเขาพลู ก็พบว่าวัดถ้ำเขาพลูสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๓๒๕ ภายในถ้ำใหญ่มีพระพุทธรูปปั้นแบบมารวิชัยหน้าตักกว้าง ๘๐ ซม. สูง ๑.๒๐ ม. สันนิษฐานว่ามีอายุ ไม่ต่ำกว่า ๒๒๕ ปี ชาวบ้านเรียกว่า พระหลักเมือง

สิ่งที่น่าสนใจ

วัดถ้ำเขาพลู ถูกโอบล้อมด้วยธรรมชาติที่เต็มไปด้วยป่า เขา และสัตว์ป่าอนุรักษ์มากมาย ภายในถ้ำเขาพลูมีที่ประดิษฐานพระพุทธรูปเกจิอาจารย์ดังมากมาย ให้ได้สักการะ มีบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านเรียกว่าบ่อน้ำทิพย์ ซึ่งทาง จ.ชุมพร ได้ทำพิธีกรรมปลื้้นน้ำศักดิ์สิทธิ์ นำน้ำไปใช้ในการประกอบพระราชพิธีกรรมสำคัญระดับประเทศ และครั้งล่าสุดนำน้ำไปประกอบพระราชพิธีการสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯในวาระครบรอบพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา

นอกจากนี้ยังสามารถเดินทะลุถ้ำไปอีกฝั่งเขาได้และเป็นลานกว้างมองเห็นวิวทิวทัศน์ของเมืองปะทิว และทำบุญด้วยความสนุกสนานไปกับการให้อาหารค้างแวน ซึ่งมีอยู่มากที่ถ้ำเขาพลูแห่งนี้ จะมีพระลูกวัดคอยให้คำแนะนำในการให้อาหารค้างแวน เมื่อก่อนค้างแวนมีน้อยมาก แต่เริ่มมีนักท่องเที่ยวไปเที่ยวกันมากขึ้นและให้อาหาร ทำให้ค้างแวนมีเยอะขึ้นเรื่อยๆ ลูกของค้างแวนจะมีขนสีเหลืองน่ารัก ส่วนอาหารที่จะให้ค้างแวนกินนั้นก็เช่น ถั่วฟักยาว หรือกล้วย

หาดทุ่งวัวแล่น

ประวัติ หาดทุ่งวัวแล่น 🐮

บ้านทุ่งวัวแล่น มีประวัติความเป็นมาของชื่อบ้านนามเมืองว่า "บ้านทุ่งวัวแล่น" ดังนี้
บ้านทุ่งวัวแล่น ตั้งอยู่หมู่ ๘ ตำบลสะพลี อำเภอบะพิต จังหวัดชุมพร ปัจจุบันประกอบด้วยบ้านทุ่งวัวแล่น บ้านพรุชิง บ้านหนองเสม็ด สมัยก่อนมีบ้านเรือนไม่มากนัก แต่ในปัจจุบันหมู่บ้านนี้มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดชุมพร คือ หาดทุ่งวัวแล่น ทำให้ผู้คนจากที่อื่นอพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

ชาวบ้านเล่าให้ฟังว่า มีอ่าวแห่งหนึ่งในป่ารกชัฏ พวกนายพรานล่าสัตว์กันว่าเป็นที่อยู่ของพวกสัตว์นานาชนิด บางชนิดดุร้ายจนใครได้ยินชื่อต้องขนลุกชู่เช่น "เสือแมลงภู" เป็นเสือดำขนาดยักษ์ ชอบกินสัตว์ทั้งหลาย บางครั้งไม่มีไรกินก็กินคน

ในป่าแห่งนี้ยังมีเรื่องเล่าบอกว่า พรานคนใดใจคอแกร่งกล้าอาคมมั่ง บุกมาล่าสัตว์ที่นี่ ถิ่นแม้อยิงโดนตัวสัตว์ แต่ไม่เคยได้ตัว ยิ่งหมู....หมูกี่วิ่งเข้าป่า ยิ่งอีกมายังบินหนีเลย

วันนั้น เหล่าพรานจึงรวมตัวบุกเข้ามาล่าสัตว์ ไล่ราวกันยกใหญ่ จนวัวตัวหนึ่งวิ่งผ่านมา เหล่านายพรานช่วยกันกระหน่ำยิง คนละปั้งสองปั้ง ลูกกระสุนได้ถูกตัววัวตัวนั้นเข้าไปถึงกับตีสึกขา ร้องมอ....ม่อ..ก่อนตาย พวกนายพรานดีใจโยกกันเป็นการใหญ่

เสร็จแล้วจึงพากันไปแล่วัวกิน ขณะกองไฟกำลังลุกโชน พรานที่ได้หวังกินสเต็กวัวย่าง คุ้ยอวดศักดาของตน บ้างว่าเพราะลูกปืนเข้าเข้าเป้ารักแร้ตัดชั่วหัวใจวัวถึงตาย บ้างบอกว่าถ้าไม่ได้ลูกปืนเข้ายังเข้าปอด จ้างให้วัวก็ไม่หยุด ในที่สุดพรานคนหนึ่งก็พูดขึ้นว่านี่หรือปาศักดิ์สิทธิ์ จะมีอะไรแน่ไปกว่าลูกปืน สิ้นคำเท่านั้นวัวที่ถูกถลกหนังไปแล้วครึ่งตัว ก็ลุกขึ้นมาหายใจพิศพาด ยกคิ้วหนึ่งแผล่ก่อนจะวิ่งหนีเข้าไปในป่า เล่นเอาเหล่านายพรานนั่งอ้าปากค้าง ก่อนคาสิตาเหลือกรีบถอยทัพกลับบ้าน เกิดมาไม่เคยพบเจอเห็นศพวัววิ่ง และนั่นจึงเป็นตำนานสืบขานกันต่อมาว่า #อ่าวทุ่งวัวแล่น

พิกัด หาดทุ่งวัวแล่น ตำบลสะพลี อำเภอบะพิต จังหวัดชุมพร ๘๖๒๓๐

หน่วยที่ ๓ ทรัพยากรในท้องถิ่น

คณิตศาสตร์

มาตรฐาน ค ๕.๑ เข้าใจและใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้

มาตรฐาน ค ๕.๓ ใช้ความรู้เกี่ยวกับสถิติและความน่าจะเป็นช่วยในการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- การรวบรวมข้อมูลทรัพยากรในท้องถิ่นลักษณะและประโยชน์ของข้าวเหลืองปะทิว
- การจำแนกประเภททรัพยากรที่มีอยู่ในป่าโกงกาง
- การนำเสนอข้อมูลทรัพยากรในท้องถิ่นของป่าโกงกาง

วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

มาตรฐาน ว ๑.๑ เข้าใจหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ของโครงสร้างและหน้าที่ของระบบต่างๆของสิ่งมีชีวิตที่ทำงานสัมพันธ์กัน มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองและดูแลสิ่งมีชีวิต

มาตรฐาน ว ๒.๒ เข้าใจความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในระดับท้องถิ่นประเทศ และโลก นำความรู้ไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- พืช สัตว์ ในท้องถิ่น
- สัตว์ประจำท้องถิ่น
- ต้นไม้ประจำท้องถิ่น

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ทะเลอ่าวไทย
- ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น

การงานอาชีพ

มาตรฐาน ง ๑.๑ เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะ การแสวงหาความรู้ มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- การใช้ทรัพยากรธรรมชาติของป่าโกงกางให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น

หน่วยที่ ๓ ทรัพยากรในท้องถิ่น

ข้าวเหลืองปะทิว

ข้าวเหลืองปะทิวชุมพร (KHAO LEUANG PATEW CHUMPHON) หมายถึง ข้าวเจ้าพันธุ์เหลืองปะทิว ๑๒๓ เป็นข้าวเจ้าพันธุ์พื้นเมืองไวต่อช่วงแสง ปลุกได้เฉพาะฤดูนาปีตามระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ ในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร เป็นข้าวพื้นแข็ง เมื่อหุงสุกจะร่วนเป็นตัว ไม่เกาะกันเป็นก้อน และหุงขึ้นหม้อ เมื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เส้นจะได้เส้นที่ เหนียวไม่ยุ่ย หรือขาดง่าย

ลักษณะภูมิศาสตร์ จังหวัดชุมพร มีที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ตอนบนบริเวณคอคอดกระ ลักษณะพื้นที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบทางตะวันตกเป็นพื้นที่สูงของเทือกเขาตะนาวศรี และเทือกเขาภูเก็ต เป็นต้นน้ำของแม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำสวี แม่น้ำหลังสวน ทางตะวันออกเป็นพื้นที่ราบ มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นพื้นที่เหมาะสมกับข้าวพันธุ์เหลืองปะทิว ๑๒๓ ซึ่งปลูกได้ดีในพื้นที่ลุ่มน้ำขัง พื้นที่ที่มีดินเค็มน้ำกร่อย หรือพื้นที่ใกล้ทะเล ลักษณะภูมิอากาศได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่เดือนตุลาคมถึง เดือนกุมภาพันธ์ มีฝนตกชุกเกือบตลอดทั้งปี

ข้าวเหลืองปะทิว เป็นข้าวเจ้าที่มีเปอร์เซ็นต์มีโลสสูงข้าวขาวพื้นแข็ง ข้าวหุงสุกแข็ง-ร่วน ข้าวกล้องของข้าวเหลืองปะทิว มีสารอาหาร ไนอะซินหรือ วิตามิน บี ปริมาณ ๙.๓๒ % ซึ่งสูงกว่าข้าวกล้องจากข้าวพันธุ์อื่นๆ ช่วยในการหมุนเวียนของเลือดและลดระดับคอเลสเตอรอลในเลือดซึ่งได้รับการรับรองข้าวสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์(G)เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งถือเป็นพันธุ์ข้าวของอำเภอปะทิว ที่ควรรักษา อนุรักษ์และต่อยอดให้ข้าวเหลืองปะทิวเป็นที่รู้จัก

ป่าโกงกางอำเภอปะทิว

‘เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนอำเภอปะทิว’ มีสมาชิก ๔ ตำบล (ปัจจุบันมีสมาชิก ๔๐ กลุ่ม/ราย) มีการส่งต่อนักท่องเที่ยวไปดูแลแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น ล่องเรือชมธรรมชาติในคลอง ชมป่าจาก ป่าโกงกาง ที่สมบูรณ์ ลิงแสม ดูปลาเสือตอพ่นน้ำ เก็บหอย ฟูกัน ตกหมึก ตกปลาเอามาทำอาหาร ดำน้ำชมทุ่งดอกไม้ในทะเล ดูหิ่งห้อยในคลองยามค่ำคืน มีที่พักแบบโฮมสเตย์ ชมสวนผลไม้ กินทุเรียน สละ อาหารทะเล อาหารพื้นบ้าน ฯลฯ

‘โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเมืองและชนบท ภูมินิเวศน์คลองบางสน’ ขึ้นมา ได้รับการสนับสนุนจาก สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ ‘พอช.’ จำนวน ๓ แสนบาท โครงการนี้เกิดขึ้นเพื่อเชื่อมโยงคนทั้ง ๓ ตำบลที่ใช้ประโยชน์จากคลองบางสนให้มาดูแลคลองร่วมกัน โดยมีกิจกรรมหลัก คือ ๑.ปรับปรุงและซ่อมแซมฝายมีชีวิต บริเวณ ‘พรตาลัย’ ซึ่งเป็นฝายชะลอน้ำก่อนไหลลงสู่คลองบางสน เพื่อช่วยกักเก็บน้ำ และไม่ให้กระแสน้ำกัดเซาะฝายที่มีอยู่เดิม

สำหรับจะปลูกต้นไม้โกงกางจะต้องเป็นพื้นที่ดินเลนมีน้ำท่วมถึงอยู่อย่างสม่ำเสมอ ไม่แสมจะชอบพื้นที่ดินเลนปนทราย และมีน้ำท่วมถึงอยู่อย่างสม่ำเสมอ เช่นเดียวกับลำพู ลำแพน แต่ดินจะค่อนข้างปนทราย พวกไม้ถั่วไม้โปรง ไม้พังกาหัวส้มจะต้องเป็นพื้นที่เลนตื้นและมีน้ำท่วมสม่ำเสมอ สำหรับไม้ตะบูน ไม้ตาตุ่มจะชอบที่ดินค่อนข้างแข็ง ดิน

หน่วยที่ ๔ อาชีพในท้องถิ่น

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ของระบบเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- อาชีพในชุมชน อาชีพในท้องถิ่น เศรษฐกิจพอเพียง

ภาษาต่างประเทศ

มาตรฐาน ต ๔.๒ ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- คำศัพท์ที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

คณิตศาสตร์

มาตรฐาน ค. ๕.๓ ใช้ความรู้เกี่ยวกับสถิติและความน่าจะเป็นช่วยในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- การสำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

หน่วยที่ ๔ อาชีพในท้องถิ่น

การประกอบอาชีพในท้องถิ่น

"เกษตรกรรม" นั้น หมายถึง กิจกรรมต่างๆ อันรวมไปถึงการเพาะปลูก การผลิตผลิตผลที่เก็บเกี่ยวได้จากการเพาะปลูก การดำเนินการตลาด เพื่อการขายผลิตผล ที่ได้จากพืชและสัตว์ ทั้งโดยตรง และทางอ้อม จุดประสงค์หลักของการทำการเกษตรกรรมที่ทันสมัย ก็เพื่อให้ใช้ผืนแผ่นดินที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลิตผลที่มาก และเพียงพอแก่ความต้องการ และในขณะเดียวกัน ก็มีการป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน และการใช้ที่ดินอย่างผิดกฎเกณฑ์ที่ควรจะเป็น ในประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเกษตรกรรมแล้วนั้น เขามีสถาบันการศึกษา และหน่วยงานของรัฐ ช่วยกันในการเพิ่มผลิตผล โดยมีการส่งเสริมความรู้ความสามารถ ในการปรับปรุงพันธุ์พืช การใส่ปุ๋ย การกำจัดแมลง การชลประทาน การป้องกัน ดินพังทลาย การปรับปรุงดิน และการขยายพันธุ์สัตว์ต่างๆ เป็นต้น

ยางพารา เป็นไม้ยืนต้น มีถิ่นกำเนิดบริเวณลุ่มน้ำแอมะซอน ประเทศบราซิลและประเทศเปรู ทวีปอเมริกาใต้ โดยชาวพื้นเมืองเรียกว่า "เกาซู" (cao tchu) แปลว่า ต้นไม้ร้องไห้ จนถึงปี พ.ศ. ๒๓๑๓ (ค.ศ. ๑๗๗๐) โจเซฟ ฟรีสตีลีย์ พบว่ายางสามารถนำมาลบรอยดำของดินสอได้ จึงเรียกว่า ยางลบหรือตัวลบ (rubber) ซึ่งเป็นศัพท์ใช้ในประเทศอังกฤษและประเทศเนเธอร์แลนด์เท่านั้น ศูนย์กลางของการเพาะปลูกและซื้อขายยางในอเมริกาใต้แต่ดั้งเดิมอยู่ที่รัฐปารา (Pará) ของประเทศบราซิล ยางชนิดนี้จึงมีชื่อเรียกว่า ยางพารา

ต้นยางพาราเข้ามาปลูกในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยที่ยังใช้ชื่อว่า "สยาม" ประมาณกันว่าควรเป็นหลัง พ.ศ. ๒๔๒๕ ซึ่งช่วงนั้น ได้มีการขยายเมล็ดกล้ายางพารา จากพันธุ์ ๒๒ ต้น นำไปปลูกในประเทศต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย และมีหลักฐานเด่นชัดว่า เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๔๒ พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) เป็นผู้เหมือนหนึ่ง "บิดาแห่งยาง" เป็นผู้ที่ได้นำต้นยางพารามาปลูกที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นครั้งแรก

จากนั้น พระยารัษฎานุประดิษฐ์ ได้ส่งคนไปเรียนวิธีปลูกยางเพื่อมาสอนประชาชน นักเรียนของท่านที่ส่งไปก็ล้วนแต่เป็นเจ้าเมือง นายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้านทั้งสิ้น พร้อมกันนั้นท่านก็สั่งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำพันธุ์ยางไปแจกจ่าย และส่งเสริมให้ราษฎรปลูกทั่วไป ซึ่งในยุคนั้น

อาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคต้นยาง และชาวบ้านเรียกยางพารานี้ว่า “ยางเทศา” ต่อมาราษฎรได้นำเข้ามาปลูกเป็นสวนยางมากขึ้นและได้มีการขยายพื้นที่ปลูกยางไปในจังหวัดภาคใต้รวม ๑๔ จังหวัด ตั้งแต่ชุมพรลงไปถึงจังหวัดที่ติดชายแดนประเทศมาเลเซีย จนถึงปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางทั้งประเทศประมาณ ๑๒ ล้านไร่ กระจายกันอยู่ในภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นแหล่งปลูกยางใหม่ การพัฒนาอุตสาหกรรมยางของประเทศได้เจริญรุดหน้าเรื่อยมาจนทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตและส่งออกยางได้มากที่สุดในโลก

ความคิดที่จะนำยางพาราเข้ามาปลูกในประเทศไทย เกิดขึ้นเมื่อ พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดีเดินทางไปดูงาน ในประเทศมลายู เห็นชาวมลายูปลูกยางกันมีผลดีมากก็เกิดความสนใจที่จะนำยางเข้ามาปลูกในประเทศไทยบ้าง แต่พันธุ์ยาง สมัยนั้น ฝรั่งเศสเป็นเจ้าของสวนยาง หวงมาก ทำให้ไม่สามารถนำพันธุ์ยางกลับมาได้ ในการเดินทางครั้งนั้น จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๔๔ พระสถลสถานพิทักษ์ เดินทางไปที่ประเทศอินโดจีน จึงมีโอกาสนำกลับมาได้ โดยเอากล้ายางมาหุ้มรากด้วยสำลีชุบน้ำ แล้วหุ้มทับด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์อีกชั้นหนึ่งจึงบรรจุลงลังไม้ฉำฉา ใส่เรือกลไฟซึ่งเป็นเรือส่วนตัวของพระสถลฯ รีบเดินทางกลับประเทศไทยทัน

ยางที่นำมาครั้งนี้มีจำนวน ถึง ๔ ลัง ด้วยกันพระสถลสถานพิทักษ์ ได้นำมาปลูกไว้ที่บริเวณหน้าบ้านพัก ที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ซึ่งปัจจุบันนี้ยังเหลือให้เห็นเป็นหลักฐานเพียงต้นเดียว อยู่บริเวณหน้าสหกรณ์การเกษตรกันตัง และจากยางรุ่นแรกนี้ พระสถลสถานพิทักษ์ ได้ขยายเนื้อที่ปลูกออกไป จนมีเนื้อที่ปลูกประมาณ ๔๕ ไร่ นับได้ว่า พระสถลสถานพิทักษ์ คือผู้เป็นเจ้าของสวนยางคนแรกของประเทศไทย

น้ำมันปาล์ม เป็นน้ำมันพืชชนิดหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมทั่วโลกในการประกอบอาหารมีสารอาหาร วิตามินเอ บำรุงสมอง และหากใช้ในปริมาณเหมาะสมสามารถลดคอเลสเตอรอลชนิดไม่ดีได้ด้วย คนไทยและทั่วโลกใช้น้ำมันพืชในชีวิตประจำวันเพื่อเลี้ยงปากท้อง ไม่ว่าจะเป็นเมนูทอดหรือผัด นอกจากนี้ยังใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเครื่องสำอาง สบู่ ยาสีฟัน น้ำมันหล่อลื่น และน้ำมันก๊าดได้

ด้วย วันนี้เรามาทำความรู้จักน้ำมันปาล์ม น้ำมันพืชยอดนิยมชนิดนี้กันค่ะ
น้ำมันปาล์มทำมาจากอะไร

แน่นอนน้ำมันปาล์มก็ต้องสกัดมาจากผลของต้นปาล์มน้ำมัน ลักษณะของต้นปาล์มที่มาสกัดน้ำมันปาล์ม ในประเทศไทยมักจะปลูกในแถบภาคใต้ ผลของต้นปาล์มน้ำมันจะสามารถให้พืชน้ำมัน ที่มีปริมาณน้ำมันร้อยละ ๕๖ สีเหลืองส้มมาจากแคโรทีน

น้ำมันปาล์มที่ถูกกฎหมายต้องมีคุณภาพ

น้ำมันปาล์มเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ จากประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ ๕๖ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ที่ต้องได้มาตรฐานดังนี้ เช่น มีค่าของกรดโพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ ไม่เกิน ๑๐ มก. ต่อ น้ำมัน ๑ กรัม สำหรับน้ำมันปาล์มที่ทำการสกัดน้ำมันปาล์มตามธรรมชาติ และ กรดโพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ไม่เกิน ๐.๖ มก. สำหรับน้ำมันปาล์มที่สกัดโดยสารละลายตามความเห็นชอบจาก คณะกรรมการอาหารและยา และอื่นๆ อีกหลายข้อ เพราะน้ำมันปาล์มที่สกัดไม่ดี อาจก่อเกิดผลเสียแก่ร่างกายได้

ประโยชน์ของน้ำมันปาล์ม

- น้ำมันปาล์มอุดมไปด้วยวิตามินอี ช่วยบำรุงผิวพรรณ ให้ดูอ่อนเยาว์และสุขภาพดี
- ใช้ น้ำมันปาล์มในการทำสบู่ ทำความสะอาดล้างลึก จะให้ฟองมาก มีสารต้านอนุมูลอิสระ
- มีวิตามิน D, E, K เสริมสร้างเซลล์ให้แข็งแรง
- มีโอเมก้าสาม ช่วยบำรุงประสาท และสมอง เพิ่มภูมิคุ้มกัน
- มีกรดไขมันอิ่มตัวน้อยกว่าเนย และไม่มีไขมันทรานส์ มีความสมดุลระหว่างกรดไขมันอิ่มตัวและไม่อิ่มตัวที่ดี เป็นทางเลือกที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำในการประกอบอาหาร

การประมง หมายถึงการจัดการของมนุษย์ด้านการจับปลาหรือสัตว์น้ำอื่น ๆ การดูแลรักษาปลาสวยงามและการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ประมงเช่น น้ำมันปลา กิจกรรมการทำประมงจัดแบ่งได้ทั้งตามชนิดสัตว์น้ำและตามเขตเศรษฐกิจ การเพาะปลูกในน้ำในสภาพแวดล้อมที่ควบคุมไว้ การเพาะปลูกในน้ำจืด น้ำกร่อย ในทะเล การเพาะปลูกสาหร่าย ต่อมาได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการประมงเป็นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสาขาหนึ่งเรียกว่าวิทยาศาสตร์การประมง มีพื้นฐานจากวิชาชีววิทยา นิเวศวิทยา สมุทรศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และการจัดการ

ข้าวเหลืองปะทิว

การแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวเหลืองปะทิว

(การทำขนนจีน เส้นสด จากข้าวเหลืองปะทิว)

(การทำเส้นก๋วยเตี๋ยว)

(การทำขนมครก โบราณ)

(การทำขนมทองม้วน)

(การจำหน่ายข้าวสาร พันธุ์ข้าวเหลืองปะทิว)

เรื่องที่ ๕ ศิลปะการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่น

ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ประวัติความเป็นมาของหนังตะลุง
- ประวัติความเป็นมาของมโนราห์
- ประวัติความเป็นมาของเพลงพื้นบ้าน

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์และสามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผลมาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ประวัติความเป็นมาของหนังตะลุง
- ประวัติความเป็นมาของมโนราห์
- ประวัติความเป็นมาของเพลงพื้นบ้าน

ศิลปะ

มาตรฐาน ศ ๑.๑ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

- ออกแบบและวาดภาพระบายสีตัวหนังตะลุง
- ออกแบบและวาดภาพระบายสีตัวมโนราห์
- ออกแบบและวาดภาพระบายสีตัวเพลงพื้นบ้าน

เรื่องที่ ๕ ศิลปะการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่น

- ประวัติความเป็นมาของหนังตะลุง

หนังตะลุง คือ ศิลปะการแสดงประจำท้องถิ่นอย่างหนึ่งของภาคใต้ เป็นการเล่าเรื่องราวที่ผูกร้อยเป็นนิยาย ดำเนินเรื่องด้วยบทร้อยกรองที่ซับซ้อนเป็นสำเนียงท้องถิ่น หรือที่เรียกกันว่าการ "ว่าบท" มีบทสนทนาแทรกเป็นระยะ และใช้การแสดงเงาบนจอผ้าเป็นสิ่งดึงดูดสายตาของผู้ชม ซึ่งการว่าบท การสนทนา และการแสดงเงานี้ นายหนังตะลุงเป็นคนแสดงเองทั้งหมด

หนังตะลุงเป็นมหรสพที่นิยมแพร่หลายอย่างยิ่งมาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะในยุคสมัยก่อนที่ จะมีไฟฟ้าใช้กันทั่วถึงทุกหมู่บ้านอย่างในปัจจุบัน หนังตะลุงแสดงได้ทั้งในงานบุญและงานศพ ดังนั้นงานวัด งานศพ หรืองานเฉลิมฉลองที่สำคัญจึงมักมีหนังตะลุงมาแสดงให้ชมด้วยเสมอ

แต่เมื่อเวลาผ่านไป หนังตะลุงกลับกลายเป็นความบันเทิงที่ต้องจัดหาในราคาที่ "แพงและยุ่งยากกว่า" เมื่อเทียบกับภาพยนตร์ เพราะการจ้างหนังตะลุงมาแสดง เจ้าภาพต้องจัดทำโรงหนังเตรียมไว้ให้ และเพราะหนังตะลุงต้องใช้แรงงานคน (และมีมือ) มากกว่าการฉายภาพยนตร์ ค่าจ้างต่อคืนจึงแพงกว่า ยุคที่การฉายภาพยนตร์เฟื่องฟู หนังตะลุงและการแสดงท้องถิ่นอื่น ๆ เช่น มโนราห์ ร้องเงี้ยว ฯลฯ ก็ซบเซาลง ยิ่งเมื่อเข้าสู่ยุคที่ทุกบ้านมีโทรทัศน์ดู ละครโทรทัศน์จึงเป็นความบันเทิงราคาถูกลงและสะดวกสบาย ที่มาแย่งความสนใจไปจากศิลปะพื้นบ้านเสียเกือบหมด

ปัจจุบัน โครงการศิลปินแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปะการแสดงหนังตะลุงให้แก่ชนรุ่นหลัง เพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่านี้ให้คงอยู่สืบไปหนังใหญ่ แต่เดิมเรียกว่า "หนัง" นิยมเล่นกันแพร่หลายในแถบภาคกลาง ส่วนหนังตะลุง แต่เดิมคนในท้องถิ่นภาคใต้ก็เรียกสั้น ๆ ว่า "หนัง" เช่นกัน ดังคำกล่าวที่ได้ยินกันบ่อยว่า "ไปแลหนังโนรา" จึงสันนิษฐานว่า คำว่า "หนังตะลุง" คงจะเริ่มใช้เมื่อมีการนำหนังจากภาคใต้ไปแสดงให้เป็นที่รู้จักในภาคกลาง จึงได้เกิดคำ "หนังตะลุง" และ "หนังใหญ่" ขึ้นมาเพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน หนังจากภาคใต้เข้าไปเล่นในกรุงเทพฯ ครั้งแรกสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยพระยาพัทลุง (เผือก) นำไปเล่นที่แถวนางเลิ้ง หนังที่เข้าไปครั้งนั้นเป็นนายหนังจากจังหวัดพัทลุง คนกรุงเทพฯ จึงเรียก "หนังพัทลุง" ต่อมาเสียงเพี้ยนเป็น "หนังตะลุง"

เชื่อกันว่า หนังสืงเลี่ยนแบบมาจากหนังสือใหญ่ โดยย่อรูปหนังสือให้เล็กลง ในยุคแรก ๆ คงแสดงเรื่องรามเกียรติ์เหมือนกัน แต่เปลี่ยนบทบาทมาเป็นภาษาท้องถิ่น เปลี่ยนเครื่องดนตรีจาก พิณพาทย์ ตะโพน มาเป็น ทับ กลอง ฉิ่ง โหม่ง ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีอยู่เดิมในภาคใต้ หลักฐานที่บอกว่าหนังสือเลี่ยนแบบมาจากหนังสือใหญ่ คือ แม้หนังสือจะไม่ได้ใช้ พิณพาทย์ ตะโพน แต่ในโองการรำยมนต์พระอิศวร (บทบูชาพระอิศวร) ก็ยังมีบทที่ว่า

อดุลโหชนันท์ทั้งผอง พิณพาทย์ ตะโพน กลอง ข้าจะเล่นให้ท่านทั้งหลายดู

ต่อมา หนังสือภาคใต้หรือหนังสือเลี่ยน รับอิทธิพลของหนังสือชาวเข้ามาผสมผสาน จึงทำให้เกิดวิวัฒนาการใน "รูปหนังสือ" ขึ้นมา รูปหนังสือใหญ่จะเป็นแผ่นเดียวกันทั้งตัว เคลื่อนไหวอวัยวะไม่ได้ แต่รูปหนังสือเลี่ยนไหวมือและปากได้ ส่วนใหญ่รูปหนังสือจะเคลื่อนไหวมือได้เพียงข้างเดียว ยกเว้นรูปปากหรือตัวตลก และรูปนางบางตัว ที่สามารถขยับมือได้ทั้งสองข้าง รูปหนังสือมีใบหน้าที่ผิดไปจากคนจริง และหนังสือเลี่ยนก็รับแนวคิดนี้มาปรับใช้กับรูปตัวตลก เช่น แกะรูปหุ่นนึ่งให้หน้าคล้ายวัว เท่งหน้าคล้ายนกกระฮัง เป็นต้น นี่ก็อาจจะเป็นอีกความเชื่อหนึ่งที่ทำให้ถูกเรียกว่าหนังสือเลี่ยน เนื่องจาก คำว่าตลก หรือ DALANG ในภาษาชาวและมาเลย์ หมายถึงคนที่เชิดรูปหุ่นของวาทย์ กุลิท และนอกจากนั้น ตัวละครที่เป็นตัวตลก เช่น ยอดทอง พูน หุ่นนึ่ง ก็มีความคล้ายคลึงกับ วาทย์ กุลิท

หนังสือเลี่ยนเกิดขึ้นเมื่อใดนั้น ยังไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด นักวิชาการสันนิษฐานว่าคงเป็นช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เพราะกลอนหนังสือเลี่ยนนิยมแต่งเป็นกลอนแปด ซึ่งในสมัยอยุธยากลอนแปดไม่ได้เป็นที่นิยมแพร่หลาย ยิ่งในภาคใต้ วรรณกรรมพื้นบ้านรุ่นเก่าแก่ล้วนแต่งเป็นกาพย์ทั้งสิ้น กลอนแปดเพิ่งมาเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางก็เมื่อหลังสุนทรภู่แต่งเรื่องพระอภัยมณีออกเผยแพร่นั้นเอง

หนังสือเลี่ยนเกิดขึ้นในภาคใต้ครั้งแรกที่จังหวัดใด ก็ยังไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด

ตัวตลกเอก หมายถึง ตัวตลกที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วไป นายหนังคณะต่าง ๆ หลายคณะนิยมนำไปแสดง มีดังต่อไปนี้

อ้ายเท่ง หนังสือจวนบ้านคูซุดเป็นคนสร้าง โดยเลียนแบบบุคลิกมาจากนายเท่ง ซึ่งเป็นชาวบ้านอยู่บ้านคูซุด อำเภอสะทิงพระ จังหวัดสงขลา เป็นคนรูปร่างผอมสูง ลำตัวท่อนบนยาวกว่าท่อนล่าง ลงพุง ผิวดำ ปากกว้าง หัวเถิก ผมหยิกงอ ใบหน้าคล้ายนกกระฮัง ลักษณะเด่นคือ นิ้วมือขาวยาวโตคล้ายอวัยวะเพศผู้ชาย ส่วนนิ้วชี้กับหัวแม่มือซ้ายงอเหยียดเป็นวงเข้าหากัน รูปอ้ายเท่งไม่สวมเสื้อ นุ่งผ้าโสร่ง ตาหมากรุก มีผ้าขาวม้าคาดพุง มีมิดอ้ายครก (มิดปลายแหลม ด้ามงอโค้ง มีฝัก) เหน็บที่สะเอว เป็นคนพูดจาโผงผาง ไม่เกรงใจใคร ชอบข่มขู่และล้อเลียนผู้อื่น เป็นคู่หูกับอ้ายหุ่นนึ่ง เป็นตัวตลกที่นายหนังเกือบทุกคณะนิยมนำไปแสดง

อ้ายหุ่นนึ่ง ไม่มีบันทึกว่าใครเป็นคนสร้าง หุ่นนึ่งมีบุคลิกชื่อแถมโง่ ผิวดำ รูปร่างค่อนข้างเตี้ย พุงโย้ คอดก ทรงผมหคล้ายแสบ้า จมูกปากยื่นคล้ายปากวัว ไว้เคราหนวดแพะ รูปอ้ายหุ่นนึ่งไม่สวมเสื้อ นุ่งผ้าโสร่งไม่มีลวดลาย ถือมิดตะไกรหนีบหมากเป็นอาวุธ พูดเสียงต่ำสั้นเครือซิ่นนาสิก เป็นคนหุเบา คล้อยตามคำยุยงได้ง่าย แสดงความซื่อออกมาเสมอ ไม่ชอบให้ใครพูดเรื่องวัว เป็นคู่หูกับอ้ายเท่ง และเป็นตัวตลกที่นายหนังทุกคณะนิยมนำไปแสดงเช่นกัน

บรมครูอิม จันทรชุม ผู้แกะหนังตะลุง ให้ข้อมูลว่า นายหนูน้อย บ้านอยู่ที่บ้านพรวน ต.ท่าหิน อ.สทิงพระ จ.สงขลา ได้เขียนบันทึกไว้ที่รูปปั้นหน้าอาคารทำการที่บางแก้ว พัทลุง (ครูอิม จันทรชุม เกียรติคุณ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมของภาคใต้ ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ รับโล่ผู้สาธิตสินค้าหัตถกรรมดีเด่น ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๒ ด้านศิลปกรรม (การแกะหนังตะลุง) จากน่านักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี)

นายยอดทอง ไม่มีบันทึกว่าใครเป็นคนสร้าง แต่เชื่อกันว่าเป็นชื่อคนที่เคยมีชีวิตอยู่จริง เป็นชาวจังหวัดพัทลุง รูปร่างอ้วน ผิวดำ พุงย้อย ก้นงอน ผมหยิกเป็นลอน จมูกยื่น ปากบุม เหมือนปากคนแก่ไม่มีฟัน หน้าเป็นแผลจนลายคล้ายหน้าจระเข้ ใครพูดถึงเรื่องจระเข้จึงไม่พอใจ รูปยอดทองไม่สวมเสื้อ นุ่งผ้าลายโจงกระเบน เหน็บกริชเป็นอาวุธประจำกาย เป็นคนเจ้าชู้ ใจเสาะ ชี้ตลาด ชอบปากพูดจาโอ้อวดยกตน ชอบขู่หลอก พูดจาเหลวไหล บ้ายอ ชอบอยู่กับนายสาว จนมีสำนวนชาวบ้านว่า "ยอดทองบ้านาย" เป็นคู่หูกับนายสีแก้ว

นายสีแก้ว ไม่มีบันทึกว่าใครเป็นคนสร้าง แต่เชื่อกันว่าเอาบุคลิกมาจากคนชื่อสีแก้วจริง ๆ เป็นคนมีตะบะ มือหนัก เวลาโกรธใครจะตบด้วยมือหรือชนด้วยศีรษะ เป็นคนกล้าหาญ พูดจริงทำจริง ชอบอาสาเจ้านายด้วยจริงใจ ตักเตือนผู้อื่นให้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามทำนองคลองธรรม เป็นคนรูปร่างอ้วนเตี้ย ผิวคล้ำ มีโหนกคอ ศีรษะล้าน นุ่งผ้าโจงกระเบนลายตาหมากรุก ไม่สวมเสื้อ ไม่ถืออาวุธใด ๆ ใครพูดล้อเลียนเกี่ยวกับเรื่องพระ เรื่องร้อน เรื่องจำนวนเงินมาก ๆ จะโกรธทันที พูดซ้ำ ๆ ซดถ้อยซัดคำ เพื่อนคู่หูคือนายยอดทอง

อ้ายสะหม้อ หนึ่งก้น ทองหล่อเป็นคนสร้าง เลียนแบบบุคลิกมาจากมุสลิมชื่อสะหม้อ เป็นคนบ้านสะกอม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ซึ่งนายสะหม้อเองก็รับรู้และอนุญาตให้หนึ่งก้นนำบุคลิกและเรื่องราวของตนไปสร้างเป็นตัวละครได้ รูปอ้ายสะหม้อหลังโกง มีโหนกคอ คางย้อย ลงพุง รูปร่างเตี้ย สวมหมวกแบบมุสลิม นุ่งผ้าโสร่ง ไม่สวมเสื้อ เป็นคนอวดดี ชอบล้อเลียนคนอื่น เป็นมุสลิมที่ชอบกินหมู ชอบดื่มเหล้า พูดสำเนียงเนิบนาบ รัวปลายลิ้น ซึ่งสำเนียงของคนบ้านสะกอม มีนายหนึ่งหลายคนนำอ้ายสะหม้อไปเล่น แต่ไม่มีใครพากย์สำเนียงสะหม้อได้เก่งเท่าหนึ่งก้น ปกติสะหม้อจะเป็นคู่หูกับขวัญเมือง

อ้ายขวัญเมือง เป็นตัวตลกเอกของหนังจันทรแก้ว จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่มีประวัติความเป็นมา คนในจังหวัดนครศรีธรรมราชจะไม่เรียกว่า "อ้ายเมือง" เหมือนนายหนังจังหวัดอื่น ๆ แต่เรียกว่า "ลุงขวัญเมือง" ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหากตัวตลกตัวนี้นำบุคลิกมาจากคนจริง ก็คงเป็นคนที่ได้รับการยกย่องจากคนในท้องถิ่นอย่างสูงทีเดียว อ้ายขวัญเมืองหน้าคล้ายแพะ ผมหยิกเล็กน้อย ผิวดำ หัวเถิก จมูกโด่งโตยาว ปากกว้าง พุงยานโย้ ก้นเชิด ปลายนิ้วชี้บวมโตคล้ายนิ้วอ้ายเท่ง นุ่งผ้าสีดำ คาดเข็มขัด ไม่สวมเสื้อ เป็นคนซื่อ แต่บางครั้งก็ฉลาด ชี้สงสัยใคร่รู้เรื่องคนอื่น พูดเสียงหวาน นายหนังในจังหวัดสงขลา มักนำขวัญเมืองมาเป็นคู่หูกับสะหม้อ นายหนังในจังหวัดนครศรีธรรมราชแถวอำเภอเชียรใหญ่ อ.หัวไทร อ.ปากพนัง อ.ท่าศาลา มักให้ขวัญเมืองแสดงคู่กับนายยอดทอง หนึ่งพัทลุง ตรึงนิยมให้เป็นตัวบอกเรื่อง ฝ่าประตุมือง หรือเป็นพนักงานตีฆ้องร้องป่าว

อ้ายโถ ไม่มีบันทึกว่าใครเป็นคนสร้าง เลียนแบบบุคลิกมาจากจีนบ่าบา ชาวพังบัว อำเภอสะทิงพระ จังหวัดสงขลา เป็นคนที่มีศีรษะเล็ก ตาโตถลอก ปากกว้าง ริมฝีปากล่างเม้มเข้าไป ลำตัวป่อง

กลม สวมหมวกมีกระจุกข้างบน นุ่งกางเกงจีนถลกขา ถือมิดบั้งตอเป็นอาวูธ เป็นคนชอบร้องรำทำเพลง ชี้อลาดตาขาว โกรธใครไม่เป็น อ้ายโถมิดติประจำใจว่า "เรื่องกินเรื่องใหญ่" ไม่ว่าใครจะพูดเรื่องอะไรก็ตาม โถมสามารถดึงไปโยงกับของกินได้เสมอ ซึ่งเป็นมุขตลกที่นับว่ามีเสน่ห์ไม่น้อย เพราะไม่ลามกหยาบคาย จึงเป็นตัวตลกที่ดึงดูดความสนใจจากเด็ก ๆ ได้มาก อ้ายโถมเป็นเพียงตัวตลกประกอบ มักเล่นคู่กับอ้ายสะหม้อ

ผู้ใหญ่พูน ไม่มีบันทึกว่าใครเป็นคนสร้าง คาดว่าคงจะเลียนแบบบุคลิกมาจากผู้ใหญ่อ่านคนใดคนหนึ่ง เป็นคนรูปร่างสูงใหญ่ จมูกยาวคล้ายตะขอกี่วมะพร้าว ศีรษะล้าน แต่มีกระจุกผมเป็นเกลียว ดูคล้ายหัวถึงน้ำ พุงโย้ยาน ก้นเชิดสูงจนหลังแอ่น เพื่อนมักจะล้อเลียนว่า บนหัวติดหูถึงตักน้ำ สันหลังเหมือนเขาพับผ้า (เส้นทางระหว่างพัทลุง-ตรัง มีโค้งหักศอกหลายแห่ง) ผู้ใหญ่พูนนุ่งโจงกระเบนไม่มีลวดลาย เป็นคนชอบยุ่ง ชี้อ้อมอ้อวด เหยยศ ชอบขู่ตะคอกผู้อื่นให้เกรงกลัว แต่ธาตุแท้เป็นคนชี้อลาดตาขาว ชอบแสร้งปั้นเรื่องฟ้องเจ้านาย ส่วนมากเป็นคนรับใช้อยู่เมืองยักษ์ หรืออยู่กับฝ่ายกองพูดซ้ำ ๆ หนีบจมูก เป็นตัวตลกประกอบ

ประวัติความเป็นมาของมโนราห์

โนรา (NOHRA) หรือ มโนราห์ (MANOHRA) ศิลปะการละเล่นอีกอย่างหนึ่งของชาวปักษ์ใต้ ซึ่งมีมาแต่โบราณและเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย โนราเป็นการเล่นที่นิยมกันมากทั่วภาคใต้ไม่ว่างานเทศกาล นักช้ตฤกษ์หรืองานมงคลต่าง ๆ ก็มักจะมีโนรามาส่งด้วยเสมอ โนราเป็นการแสดงทำนองเดียวกับละครชาตรีที่เล่นกันแพร่หลายในภาคกลาง ที่กล่าวว่าเหมือนกันก็คือมีการรำรำ มีบทร้อง บทเจรจา และการแสดงเป็นท้องเรื่องมีพระเอกนางเอก โนราเป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านของภาคใต้ที่นิยมเล่นสืบทอดกันมายาวนานไม่น้อยกว่า ๔๐๐ ปี หรือราวพุทธศตวรรษที่ ๑๕ เป็นการการรำรำและรับร้อง ทั้งดงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีดนตรีเป็นลูกเล่นรับส่งตลอดการแสดง ผู้รำโนราสวมเครื่องแต่งกายที่ทำด้วยลูกปัดหลากสี มีสวมปีกหางคล้ายนก สวมเทริดทรงสูง ต่อเล็บยาวทำด้วยโลหะ บทร้องกลอนสดมักโดยใช้ปฏิภาณไหวพริบสรรหาคำมาให้สัมผัสกันได้อย่างฉับไว มีความหมายทั้งบทร้อง ทำรำ

และเครื่องแต่งกาย การแสดงโนราเป็นที่ยินและถือปฏิบัติแพร่หลายในชุมชนรอบ ๆ ทะเลสาบสงขลา อีกทั้งแพร่กระจายความนิยมไปตลอดสองฟากฝั่งของคาบสมุทรอินโดจีน ส่วนทางภาคใต้ตอนล่างมีคณะโนราสองภาษาที่ยังคงแสดงอยู่ในเขตสามจังหวัดภาคใต้ เลยไปถึงตอนเหนือของสหพันธรัฐมาเลเซียได้แก่ กลันตัน เกดาร์ ปะลิส และปีนัง

โนราหรือมโนราห์ เป็นศิลปะการแสดงที่นิยมทั่วไปของชาวภาคใต้ เราสามารถพบการแสดงโนราได้ในงานทั่วไปทั้งงานมงคล เช่น งานแต่งงาน งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ งานทอดผ้าป่าสามัคคี เป็นต้น และงานอวมงคล เช่น งานศพ และนอกจากนี้แล้วยังสามารถจำแนกโอกาสที่แสดงที่ได้เป็น ๒ ลักษณะ ตามลักษณะของงานที่ร่วมแสดง คือแสดงเพื่อความบันเทิงทั่วไปและแสดงเพื่อประกอบพิธีกรรมของโนราโดยเฉพาะ นอกจากนี้โนราที่ใช้แสดงเพื่อความบันเทิงทั่วไปแบ่งได้ ๒ ลักษณะคือ

๑. การแสดงโนราโรงเดียว คือการแสดงของโนราคณะเดียวไม่ได้มีการแข่งขันแข่งขันการแสดงจึงเป็นไปตามขั้นตอนที่ได้กล่าวเอาไว้แล้วตามลำดับ

๒. การแสดงโนราแข่ง หรือการแสดงประชันโรง เป็นการประชันของโนรา ๒ คณะ เพื่อเอาแพ้ชนะโดยใช้เกณฑ์ตัดสินจากผู้ชมหน้าโรง ว่าคณะไหนผู้ชมมากกว่าคณะนั้นจะชนะ การแสดงลักษณะดังกล่าวจึงเกิดความสนุกสนานเร้าใจ น่าติดตามชม ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับกลเม็ดในการแสดงของแต่ละคนในการเรียกผู้ชมให้มาอยู่หน้าโรง ของคณะตนเองให้มากที่สุด

สำหรับประวัติความเป็นมาของโนรานั้นเกิดขึ้นบริเวณแหลมมลายูมาแต่ครั้งสมัยตามพรลิงค์หรือสมัยศรีวิชัย ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๖ ซึ่งเป็นช่วงที่เมืองสทิงพระมีความเจริญสูงสุด เนื่องจากเกิดชุมชนกระจายอยู่หนาแน่นตลอดแถบชายฝั่งตะวันออก ตั้งแต่ชุมพร ไซยา ลงมาถึงกลันตัน ตรัง กานู และเมืองต่าง ๆ ที่มีการติดต่อค้าขายเดินเรือตามชายฝั่งทะเล ไปจนถึงเกาะสุมาตรา เนื่องจากสมัยก่อนต่างเป็นรัฐอิสระไม่มีเขตแดนกัน ผู้คนต่างนับถือศาสนาเดียวกันและมีเชื้อสายเดียวกัน ทำให้ศิลปะการแสดงมีการถ่ายทอดได้ง่าย ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะระบุให้แน่ชัดว่าโนราดั้งเดิมเกิดขึ้นจากเมืองใด แต่จากตำนานมโนราห์ชาตริกกล่าวถึงการกำเนิดมโนราห์ว่า มโนราห์เกิดที่เมืองพัทลุงโบราณ (กรุงสทิงพาราณสี) ละครมโนราห์เป็นการแสดงประจำราชสำนักมาก่อน ต่อมาจึงแพร่หลายสู่ประชาชนทั่วไป ส่วน แหล่งกำเนิดน่าจะเป็นกลุ่มเมือง ๑๒ นักษัตริย์ ตั้งแต่สมัยตามพรลิงค์ ต่อมาจึงได้แพร่หลายมากขึ้นสู่ภาคกลางและกลายเป็นละครชาตรี สำหรับตำนานการกำเนิดมโนราห์ซึ่งจากคำบอกเล่าของผู้รู้หลายท่าน

กล่าวถึงตำนานการเกิดมโนราห์แตกต่างกันออกไป แต่ตำนานที่มีการกล่าวถึงกันมากที่สุด คือตำนานการกำเนิดมโนราห์จากคำบอกเล่าของขุนอุปถัมภ์นรากร (พุ่มเทว) ความว่า... พระยาสาयฟ้าฟาด มีพระมเหสีพระนามว่า พระนางศรีมาลา และมีบุตรด้วยกันพระองค์หนึ่ง นามว่านางนวลทองสำลี วันหนึ่งพระธิดาองค์ดังกล่าวทรงพระสุบิน ว่ามีเทพธิดามาร่ำรำไรให้ดู จำนวน ๑๒ ท่า โดยมีเครื่องดนตรีประโคม ได้แก่กลอง ทับ โหม่ง นึ่ง ปี และตะระ จากนั้นพระนางจึงรับสั่งให้ทำ เครื่องดนตรีเพื่อใช้ประโคมตามพระสุบิน และพระนางได้นำท่ารำรำรำที่เห็นในพระสุบินมาร่ำรำ ภายใปปราสาทได้อย่างงดงาม จนเป็นที่ครึกครื้นและเป็นที่แปลกใจกับบรรดานางกำนัล อยู่มาวันหนึ่ง นางกำนัลได้เก็บดอกบัวที่อยู่ในสระหน้าพระราชวังมาให้พระนางเสวย จึงทำให้พระนางทรงครรภ์ ในขณะที่พระนางก็ยังทรงรำอยู่เป็นปกติ จนพระยาสาयฟ้าฟาดทราบ จึงตามไปทอดพระเนตรพระธิดาของพระองค์ ขณะนั้นเองพระองค์ได้สังเกตเห็นครรภ์ของพระธิดา จึงได้สอบถามกับพระนางว่าเหตุใดนางจึงทรง

ครรถ์ได้ทั้ง ๆ ที่ไม่มีชายคนใดสามารถเข้ามาในเขตพระราชฐานได้เลย เหตุที่พระนางทรงครรถ์นั้นเป็นเพราะเสวยดอกบัวในสระหน้าพระราชวังเข้าไป แต่พระราชบิดาไม่ทรงเชื่อและคิดว่าพระนางได้ทำเรื่องบัดสีขึ้น จึงมีรับสั่งให้ทหารต่อแพและจับพระนางพร้อมด้วยนางกำนัล ๓๐ คน พร้อมเสบียงลอยแพไปพร้อม ๆ กัน พระนางทรงโศกเศร้ากับการกระทำของพระบิดาเป็นอย่างยิ่ง ระหว่างทางเกิดลมพัดแรงได้พัดแพของพระนางไปติดที่เกาะซัง (ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกะสั่น จ. จังหวัดสงขลา) และในเวลาไม่นานพระนางได้ประสูติพระโอรสและทรงสอนรำโนราห์ให้กับพระโอรส จนเกิดความเชี่ยวชาญ และได้ทรงเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้กับพระโอรสทราบ จากนั้นพระโอรสได้โดยสารเรือไปยังเมืองของพระอัยกา เมื่อไปถึงเมืองพระโอรสทรงรำรำและเมื่อพระอัยกาทรงทราบเรื่องดังกล่าว จึงปลอมตัวเพื่อไปดูโนราห์และสังเกตเห็นใบหน้าของพระโอรสที่เหมือนกับพระธิดาของพระองค์ เมื่อทราบตามจนแน่ใจแล้วว่าเป็นพระราชนัดดาจึงรับสั่งให้เข้าวัง จากนั้น พระยาสาวยฟ้าพาดรับสั่งให้ทหารเดินทางไปรับพระธิดาของพระองค์กลับ แต่พระนางไม่ยอมกลับเพราะยังโศกเศร้าเสียใจกับการกระทำของพระบิดา ทหารจึงจับพระนางมัดขึ้นเรือมา แต่เรือไม่ทันที่ออกจากปากน้ำปรากฏว่ามีจระเข้น้ำมาขวางอยู่ ทหารจึงต้องทำพิธีปราบจระเข้

จากนั้นจึงพาพระนางและนางกำนัลกลับมาถึงพระราชวังอย่างปลอดภัย พระราชบิดาได้จัดงานเพื่อรับขวัญ โดยจัดให้มีมหรสพ ๗ วัน ๗ คืน ซึ่งมหรสพที่ใช้แสดงนั้นมีการรำโนราห์อยู่ด้วย พระยาสาวยฟ้าพาดทรงพระราชทานเครื่องทรง ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับเครื่องทรงของกษัตริย์ และได้พระราชทาน บรรดาศักดิ์ให้พระราชนัดดา ผู้ซึ่งเป็นบุตรของนางนวลทองสำลีเป็นขุนศรีศรัทธา และได้พระราชทานเครื่องต้นอันได้แก่ เทริด กำไลแขน บั้นเหน่ง สี่วาฬ พาดเฉียงทั้ง ๒ ข้าง ปีกนก นางแอ่น หางหงส์ สนับเพลลา ฯลฯ จากตำนานดังกล่าวจะเห็นได้ว่าโนราห์เป็นเชื้อพระวงศ์ อีกทั้งขุนศรีศรัทธาได้สอนรำโนราห์ให้กับคนอื่น ๆ ซึ่งเป็นการถ่ายทอดนาฏศิลป์การรำโนราห์จนมีการสืบทอดต่อ ๆ กันมา จนถึงทุกวันนี้ มีโนราห์หรือโนรำนับเป็นวัฒนธรรมของไทยประเภทที่ ๓ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ

โนราห์เป็นการแสดงพื้นเมืองของภาคใต้ โดยเป็นการละเล่นที่ผสมระหว่างการร้อง การรำ บางครั้งมีการเล่นเป็นเรื่องราว และสะท้อนถึงความเชื่อและพิธีกรรม โดยสรุปสันนิษฐานว่าโนราห์ มีพัฒนาการมาจาก ๓ แหล่งด้วยกัน คือ

๑. พัฒนาการหรือมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอินเดีย โดยพัฒนาการจากการเป็นศิลปะการแสดงชั้นสูงที่เกิดขึ้นในราชสำนักภาคใต้ และพอจะเชื่อได้ว่า โนรานั้นเป็นนาฏกรรมของราชสำนักและของท้าวพระยามหากษัตริย์ในภาคใต้มาแล้วตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นอย่างน้อย เห็นได้จากชื่อสถานที่ ชื่อบุคคลที่เอ่ยถึงในตำนานและบทไหว้ครูต่าง ๆ

๒. เป็นวัฒนธรรมของคนภาคใต้ดั้งเดิม โดยคาดว่าโนราห์ เกิดขึ้นระหว่างช่วงปี ๑๙๕๘-๒๐๕๑ ในพื้นที่เมืองพัทลุงเดิม คืออำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง โดยเป็นการแสดงที่มีอยู่ในราชสำนักเดิม ด้วยการอ้างถึงตำนานโนราห์ที่เชื่อมโยงกับตำนานเจ้าเมืองพัทลุงในโบราณกาล

๓. เป็นวัฒนธรรมภาคกลางที่ขยายมาสู่ภาคใต้ โดยเชื่อว่าโนราห์เดิมอยู่ในกรุงศรีอยุธยา และเรียกว่าชาตรี และเป็นการละเล่นของภาคใต้ที่มีมาก่อนชื่อโนรา ซึ่งชื่อชาตรีเป็นชื่อที่ชาวบางกอก (กรุงเทพฯ-ธนบุรี) สมัยต้นรัตนโกสินทร์หรือก่อนหน้านั้นไม่นานเรียกการแสดงชนิดนี้

ประวัติความเป็นมาของเพลงพื้นบ้าน

เพลงพื้นบ้านภาคใต้มีค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับภาคอื่นๆ แต่ยังคงรักษารูปแบบพื้นเมืองได้มาก นิยมเล่นกันเองตามเทศกาลต่างๆ โดยไม่มีการรับจ้างแสดง และไม่ถือเป็นอาชีพ เพลงพื้นบ้านภาคใต้ที่สำคัญ ได้แก่ เพลงเรือ เพลงบอก เพลงนา เพลงกล่อมเด็กและเพลงร้องเรือหรือเพลงขาน้องซึ่งเป็นเพลงกล่อมเด็ก

เพลงเรือ

เป็นเพลงพื้นบ้านประเภทหนึ่ง ใช้เล่นในเรือ นิยมเล่นในเดือนสิบเอ็ด หรือเดือนสิบสองหลังออกพรรษาแล้ว ภาคใต้จะมีงานประเพณีชักพระหรือแห่พระ ผู้เล่นเพลงเรือเป็นชาวบ้านที่อยู่ใกล้แม่น้ำ ลำคลอง หรือทะเลสาบ เช่น อำเภอไชยา อำเภอเกาะสมุย อำเภอนาทม จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอหาดใหญ่ อำเภอเมืองฯ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา และจังหวัดชุมพร การเล่นเพลงเรือ มีเรือเพลงฝ่ายชายและฝ่ายหญิง โดยเริ่มต้นร้องกลอนไหว้ครูก่อน จากนั้นก็ว่ากลอน ชักชวนเรือเพลงอีกฝ่ายให้มาร้องเล่นกัน แล้วร้องโต้ตอบกันด้วยปฏิภาณไหวพริบ ทั้งในเชิงเกี้ยวพาราสี ได้การมอย่างเผ็ดร้อน และกระซ่ำเย้าแหย่กัน มักนำเอาเหตุการณ์บ้านเมือง หรือสภาพแวดล้อมมาสอดแทรกในเนื้อร้อง เพื่อให้เกิดอารมณ์ขัน หรือเสียดสีประชดประชันกัน ในระหว่างที่ร้องเพลงเรื่อนั้นผู้พายต้องพายให้เข้ากับจังหวะของเพลงด้วย

การร้องเล่นเพลงเรือ

ตัวอย่าง เพลงเรือ

• เพลงเรือชุมพร

ขึ้นช้อตอกล่าว ถึงสาวทุกวัน
แต่งตัวกวดขัน ในวันประชุม
ตุ้มหูพู่ห้อย สาวน้อยนุ่มนวล
สองเต้าเต่งตม เหมือนพุ่มมาลา
ถ้าได้พี่ชาย จะจูบซ้ายจูบขวา
สาวน้อยงามสรรพ ดับกายไว้ท่า
ถึงวันออกษา พี่จะพาเจ้าไป

วิธีเล่น

ชาวบ้านจะรวมกลุ่ม ๕ - ๑๐ คน เครื่องดนตรีมีทั้งขลุ่ย ทับ ปี่ ฉิ่ง กรับ หรือแล้วแต่จะหาได้ เดินร้องเพลงไปตามหมู่บ้าน เมื่อเจ้าของบ้านได้ยินเสียงเพลงก็จะเชื้อเชิญขึ้นบ้าน เลี้ยงอาหาร หมากพลู แม้จะเป็นเวลามืดค่ำ เจ้าของบ้านก็ยังยินดีต้อนรับคณะเพลงบอก เพราะเนื้อเพลงของเพลงบอกนั้นร้องอวยพรปีใหม่ และสรรเสริญเยินยอเจ้าของบ้านอีกด้วย

ตัวอย่าง เพลงบอก เรื่องศาลาโดหก เพลงบอกของเจ้าคุณวัดท่าโพธิ์ พระรัตนธัชมุนีศรีธรรมราช (ม่วง รตนธชฺเชร)

บ้านเมืองเอก ณ ปักษ์ใต้ พลไพร่ก็พร้อมเพรียง
 รุกขะเรียงแถววิถี เมทนีดล
 มีศาลาหน้านครินทร์ พื้นเป็นดินก่อด้วยอิฐ
 หลังคาปิดบังร้อน ทั้งได้ซ่อนฝน
 ศาลานี้มีเป็นหลัก ที่สำนักประชาชน
 ผู้เดินหนได้หยุดอยู่ ทุกฤดูกาล
 มีประคูดอยู่หกต้น ที่สูงพ้นแต่หลังคา
 รอบศาลากิ่งโตใหญ่ แผ่อยู่ไพศาล
 อยู่ในถิ่นประจิมถนน เป็นที่ชมสำราญ
 แต่ก่อนกาลดึกดำบรรพ์ เป็นที่สำคัญกล่าว
 ชาวบ้านนอกออกสำเหนียก นิยมเรียกคำสั้นสั้น
 ชอบแกลังกลั่นพูดห้วนห้วน ตัดสำนวนยาว
 เรียกว่าศาลาโดหก โดยหยิบยกวัตถุกล่าว
 เรียกกันฉาวทั้งบ้าน มีพยานไซ...

อภิธานศัพท์

๑.“ท้องถิ่น” หมายถึง บริเวณสถานที่รวมทั้งสภาพแวดล้อมและสังคมวัฒนธรรมที่ ผู้เรียน ส่วนมาก มีวิถีชีวิตเกี่ยวข้อง คำนึงมาตั้งแต่กำเนิด มีขอบข่ายครอบคลุมทั้งหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัด และภูมิภาคของท้องถิ่นนั้นๆ

๒.“สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น” หมายถึง รายละเอียดของข้อมูลสารสนเทศรวมทั้งเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่างๆ เช่น สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ประวัติความเป็นมา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ฯลฯ ตลอดจนสภาพปัญหา และสิ่งที่ควรได้รับการถ่ายทอดพัฒนาในชุมชนและสังคมนั้น ๆ ที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเพื่อจะนำไปใช้จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง

๓.“กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น” หมายถึง ขอบข่ายของเนื้อหาการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์และกำหนดขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวก ให้สถานศึกษา นำไปจัดทำรายละเอียดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ตามสภาพความพร้อมและความต้องการของสถานศึกษา

๔.“สถานศึกษา” หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง

๕.“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ซึ่งอาจจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ เป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือกลุ่มสถานศึกษาร่วมกันจัดทำ หรือ สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่ร่วมกันจัดทำ

๖.“ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น” หมายถึง รายละเอียดของข้อมูลสารสนเทศในท้องถิ่น ซึ่งครอบคลุมทั้งข้อมูลด้านสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ประวัติความเป็นมา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ตลอดจนสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมนั้น ๆ

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๑

ที่ ๐๐๓๓๖๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง)

เพื่อให้การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๔ มาตรา ๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพของปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

อาศัย ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการการศึกษขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕ และคำสั่งการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๑ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) ดังนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย

๑.๑ นางอรอนงค์ สังฆะสา	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ ประธานกรรมการ
๑.๒ นางสาวจิราพร สงวนชาติ	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๑.๓ นางสาวอมลรัตน์ โพธิ์สุวรรณ	หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป กรรมการ
๑.๔ นางสาวฐิติพร ชาวปลั่ง	หัวหน้างานบริหารบุคคล กรรมการ
๑.๕ นางสาวอุไรรัตน์ หัทธิไทย	หัวหน้างานงบประมาณ กรรมการ
๑.๖ นายปริญญา บัวเสถียร	หัวหน้าบริหารงานวิชาการ กรรมการและเลขานุการ

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน

๒.๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย

๒.๑.๑ นายปริญญา บัวเสถียร	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑.๒ นางสาวเพ็ญภา ไทยปฐมพงษ์	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑.๓ นางสาวจันทร์เพ็ญ ศรีแสง	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑.๔ นางสาวอนพร แก้วกำดัด	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ

๒.๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ประกอบด้วย

๒.๒.๑ นางสาวเดือนฉาย นีราคำ	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๒.๒ นางกนกวรรณ กัณหาสิ	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๒.๓ นางสาวปลายฝัน รักขันธ์	ครูผู้ช่วยโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ

/๒.๓ กลุ่มสาระ...

- ๒.๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม ประกอบด้วย
๒.๓.๑	นางสาวฐิติพร	ชาวปลั่ง	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๓.๒	นางสาวธนาภรณ์	ไกล่ซัด	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๓.๓	นางสาวณิกากาญจน์	เสียงดัง	ครูผู้ช่วยโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
- ๒.๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย
๒.๔.๑	ว่าที่ร้อยตรีพงษ์สิงห์	ดวงนิราส	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๔.๒	นางสาวรวีรีย	วิระวรรณ	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
- ๒.๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ประกอบด้วย
๒.๕.๑	นายศิริวัฒน์	กองคลัง	ครูผู้ช่วยโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
- ๒.๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย
๒.๖.๑	นายพศวีร์	อินทะโร	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
- ๒.๗ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ประกอบด้วย
๒.๗.๑	นางสาวอมลรัตน์	โพธิ์สุวรรณ	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
- ๒.๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)/ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ประกอบด้วย
๒.๘.๑	นางสายสุดา	มากสาขา	พนักงานราชการโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
- ๒.๙ หลักสูตรภาษาจีน ประกอบด้วย
๒.๙.๑	นางสาวปทุมมา	ใจสวย	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
- ๒.๑๐ หลักสูตรการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย
๒.๑๐.๑	นางสาวปทุมมา	ใจสวย	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๐.๒	นางสาวพิมพ์สาย	โคจรรอมเลิศ	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๐.๓	ว่าที่ร้อยตรีพงษ์สิงห์	ดวงนิราส	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
- ๒.๑๑ หลักสูตรปฐมวัย ประกอบด้วย
๒.๑๑.๑	นางสาวพิมพ์สาย	โคจรรอมเลิศ	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๑.๒	นางธนพรรณ	มือสันทัด	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๑.๓	นางสาวกัญชลิศา	ทองไทย	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๑.๔	นางสาวอรอุมา	นันทม	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๑.๕	นางสาวอุไรรัตน์	หัทธไทย	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
- ๒.๑๒ หลักสูตรท้องถิ่น ประกอบด้วย
๒.๑๒.๑	ว่าที่ร้อยตรีพงษ์สิงห์	ดวงนิราส	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๒.๒	นางสาวอมลรัตน์	โพธิ์สุวรรณ	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
- ๒.๑๓ หลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย
๒.๑๓.๑	นายปริญญา	บัวเสถียร	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๓.๒	นางสาวเพ็ญภา	ไทยปฐมพงษ์	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๓.๓	นางสาวจันทร์เพ็ญ	ศรีแสง	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๓.๔	นางสาวธนาภรณ์	ไกล่ซัด	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๓.๕	นางกนกวรรณ	กัณหาธิ	ครูโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ
๒.๑๓.๖	นางสาวปลายฝัน	รักษรงค์	ครูผู้ช่วยโรงเรียนอนุบาลปะทิวฯ

/ให้คณะกรรมการ...

ให้คณะกรรมการดำเนินการ มีหน้าที่และดำเนินการจัดการตามขั้นตอนที่กำหนด ดังนี้

๑. วางแผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรระดับสถานศึกษา และแนวทางการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๐) และสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒. จัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการของสถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและการแนะแนวให้สอดคล้อง และเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและการแนะแนวให้เป็นไปตามจุดหมายและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตร

๔. ประสานความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่างๆ และชุมชน เพื่อให้การใช้หลักสูตร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

๕. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลป้อนกลับจากฝ่ายต่างๆ มาพิจารณาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

๖. ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้

๗. ติดตามผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ระดับชั้น และช่วงชั้น ระดับวิชา กลุ่มวิชาในแต่ละปี การศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา

๘. ตรวจสอบทบทวน ประเมินมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู และการบริหารหลักสูตรระดับสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาแล้ว ใช้ผลการประเมิน เพื่อวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของครูและการบริหารหลักสูตรปีการศึกษาต่อไป

๙. รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา โดยเน้นผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับเหนือสถานศึกษา สาธารณชน และผู้เกี่ยวข้อง

๑๐. ให้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้ง

ทั้งนี้ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายศักดิ์สิทธิ์ แร่ทอง)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๑

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา		
๑.	นางอรอนงค์ สังฆะสา	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง)
๒.	นายสุปรีชา งามผิว	ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓.	นางสาวจีราพร สวงวนชาติ	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง)
๔.	นายปริญญา บัวเสถียร	หัวหน้าฝ่ายงานบริหารงานวิชาการ

คณะทำงาน		
๑.	นางอรอนงค์ สังฆะสา	ประธานกรรมการ
๒.	นางสาวจีราพร สวงวนชาติ	รองประธานกรรมการ
๓.	นางสาวเพ็ญภา ไทยปฐมพงษ์	กรรมการ
๔.	นางสาวจันทร์เพ็ญ ศรีแสง	กรรมการ
๕.	นางสาวอรอุมา นันชม	กรรมการ
๖.	นางสาวธนาภรณ์ ไกล่ชิด	กรรมการ
๗.	นางกนกวรรณ กัณหาลี	กรรมการ
๘.	นางสาวปลายฝัน รักษ์รงค์	กรรมการ
๙.	นางสายสุตา มากสาขา	กรรมการ
๑๐.	นายปริญญา บัวเสถียร	กรรมการและเลขานุการ

